

ЗАКОН

О НАФТИ

І. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1.

Овим законом уређује се начин организовања и функционисања тржишта нафте, деривата нафте и других моторних и енергетских горива, права и обавезе учесника на тржишту, пројектовање, изградња, коришћење и заштита енергетских објеката у области нафте, формирање и коришћење оперативних резерви, као и надзор над спровођењем овог закона.

Одредбе овог закона се, у односу на Аутономну покрајину Косово и Метохија, тумаче и примењују у складу са Резолуцијом Савета безбедности Уједињених нација 1244 и Законом о ратификацији Уговора о оснивању Енергетске заједнице између Европске заједнице и Републике Албаније, Републике Бугарске, Босне и Херцеговине, Републике Хрватске, Бивше Југословенске Републике Македоније, Републике Црне Горе, Румуније, Републике Србије и Привремене Мисије Уједињених нација на Косову у складу са Резолуцијом 1244 Савета безбедности Уједињених нација („Службени гласник РС”, број 62/06).

Значење појединих израза

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) базно уље је основно уље минералног, синтетичког или биљног порекла које се користи за производњу мазива и у индустријске сврхе;

2) деривати нафте су моторни бензини, авионски бензини, млазна горива, гасна уља, уља за ложење, бродска горива, течни нафтни гас и друго;

3) крајњи корисник је правно лице, предузетник и пољопривредно газдинство које је уписано у регистар пољопривредних газдинстава које користи моторна и енергетска горива за сопствене потребе;

4) моторна горива су моторни бензини, авионски бензини, млазна горива, гасна уља, бродска горива, течни нафтни гас - аутогас, биогорива, компримовани природни гас, утечњени природни гас, водоник и друго, а у складу са прописима којима се дефинишу њихови технички и други захтеви и намена;

5) енергетска горива су гасна уља, уља за ложење, биотечности, течни нафтни гас, компримовани природни гас, утечњени природни гас, водоник и друго, а у складу са прописима којима се дефинишу њихови технички и други захтеви и намена;

6) корисник система за транспорт нафте нафтоводом, односно деривата нафте продуктоводом је енергетски субјект који има лиценцу за трговину нафтом, моторним и енергетским горивима или енергетски субјект који има лиценцу за производњу деривата нафте који има уговорен транспорт нафте нафтоводом или деривата нафте продуктоводом;

7) мала пловила су чамци у складу са прописима којима се уређују унутрашња пловидба и луке;

8) намешавање биогорива је додавање биогорива моторним горивима нафтног порекла у прописаном садржају;

9) намешавање биотечности је додавање биотечности енергетским горивима нафтног порекла у прописаном садржају;

10) нафтни терминал је специјализовани инфраструктурни објект намењен за прихват, претовар, складиштење и дистрибуцију нафте и нафтних деривата

11) нафтовод је цевовод за транспорт сирове нафте, као и цевовод од отпремне станице, сабирно-отпремне станице или терминала на експлоатационом пољу до рафинерије нафте. Саставни делови нафтовода су: пумпне и чистачке станице, системи катодне заштите, арматуре, мерна опрема, систем за даљински надзор и управљање, телекомуникациона мрежа за потребе система даљинског надзора и друга одговарајућа постројења и уређаји;

12) превозна средства су друмска моторна возила и мала пловила која за погон користе моторна горива;

13) приступ систему за транспорт нафте нафтоводима или деривата нафте продуктоводима је право на коришћење система ради транспорта уговорене количине нафте или деривата нафте у уговорено време под прописаним и јавно објављеним условима на принципу недискриминације;

14) продуктовод је цевовод за транспорт моторних и енергетских горива нафтног порекла. Саставни делови продуктовода су: пумпне станице, арматуре, мерна опрема, системи катодне заштите, телекомуникациона мрежа за потребе система даљинског надзора и друга одговарајућа постројења и уређаји;

15) сопствене потребе су потребе за моторним и енергетским горивима који нису намењени даљој продаји, већ за сопствену потрошњу;

16) транспорт нафте и деривата нафте другим облицима транспорта је транспорт нафте, односно деривата нафте свим облицима транспорта осим нафтоводом, односно продуктоводом;

17) транспорт нафте нафтоводима и деривата нафте продуктоводима је преузимање, цевоводни транспорт и предаја уговорене количине нафте и деривата нафте под прописаним и јавно објављеним условима на принципу недискриминације;

18) трговина ван станица за снабдевање превозних средстава енергетским горивима и моторним горивима за снабдевање спортских авиона је трговина на мало;

19) трговина горивима за пловила је трговина на велико и обухвата снабдевање моторним горивима бродова и техничких пловних објеката у складу са прописима којима се уређују унутрашња пловидба и луке и прописима о транспорту опасног терета;

20) трговина моторним и другим горивима на станицама за снабдевање превозних средстава је трговина на мало;

21) трговина нафтом, моторним и енергетским горивима је трговина на велико и обухвата куповину, односно увоз ради даље продаје, односно извоза или коришћење у пословне сврхе.

Остали изрази који се употребљавају у овом закону, а нису дефинисани у ставу 1. овог закона, имају значење утврђено законом којим се уређује област енергетике.

II. ЕНЕРГЕТСКЕ ДЕЛАТНОСТИ И ОБАВЉАЊЕ ЕНЕРГЕТСКИХ ДЕЛАТНОСТИ

Енергетске делатности

Члан 3.

Енергетске делатности у смислу овог закона су:

- 1) производња деривата нафте;
- 2) транспорт нафте нафтоводима;
- 3) транспорт деривата нафте продуктоводима;
- 4) транспорт нафте, деривата нафте, биогорива и компримованог и утечњеног природног гаса другим облицима транспорта;
- 5) складиштење нафте, моторних и енергетских горива;
- 6) трговина нафтом, моторним и енергетским горивима;
- 7) трговина горивима ван станица за снабдевање превозних средстава;
- 8) пуњење посуда за течни нафтни гас, компримовани и утечњени природни гас;
- 9) трговина моторним и другим горивима на станицама за снабдевање превозних средстава;
- 10) трговина горивима за пловила;
- 11) намешавање биогорива са горивима нафтног порекла;
- 12) намешавање биотечности са горивима нафтног порекла.

Енергетске делатности из става 1. тач. 1), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11) и 12) овог члана

обављају се у складу са тржишним принципима.

Енергетске делатности из става 1. тач. 2) и 3) овог члана су делатности од општег интереса у складу са посебним законом.

Лиценца за енергетске делатности из става 1. тач. 5) и 6) овог члана се издаје у складу са законом којим је уређена област енергетике.

Услови за обављање енергетских делатности

Члан 4.

Енергетске делатности из члана 3. став 1. овог закона може да обавља правно лице или предузетник који има лиценцу за обављање енергетске делатности, у складу са законом којим се уређује област енергетике (у даљем тексту: енергетски субјект).

Енергетске делатности из члана 3. став 3. овог закона може да обавља друштво капитала чији је једини власник Република Србија, зависно друштво чији је једини власник то друштво капитала, као и правно лице или предузетник коме је Влада поверила обављање те делатности у складу са посебним законом.

Изузетно од става 1. овог члана, за обављање енергетске делатности из члана 3. став 1. тачка 4) овог закона није потребно имати лиценцу за обављање енергетске делатности.

Изузетно од става 1. овог члана, за обављање енергетске делатности из члана 3. став 1. тачка 6) овог закона Управа за резерве енергената и

Републичка дирекција за робне резерве не морају имати лиценцу за обављање енергетских делатности.

Енергетски објекти за обављање делатности производње деривата нафте

Члан 5.

Енергетски објекти које енергетски субјект користи за обављање делатности производње деривата нафте не могу се користити за обављање других енергетских делатности.

Енергетски субјекти који обављају делатност производње деривата нафте дужни су да обезбеде отпремне резервоаре у којима се проверава усаглашеност по квалитету готових производа пре стављања на тржиште.

Енергетски објекти у којима се истовремено обављају енергетске делатности намешавања и трговина на мало

Члан 6.

Енергетски објекти које енергетски субјект користи за обављање делатности намешавања биогорива са горивима нафтног порекла могу истовремено да се користе и за обављање делатности намешавања биотечности са горивима нафтног порекла.

Енергетски објекти, односно резервоари за ТНГ-аутогас, које енергетски субјект користи за обављање делатности трговине моторним и другим горивима на станицама за снабдевање превозних средстава не могу се истовремено користити за обављање делатности пуњења посуда за течни нафтни гас, компримовани и утечњени природни гас, као и трговине ван станица за снабдевање превозних средстава.

Енергетски објекти у којима се истовремено обављају енергетске делатности према намени резервоара

Члан 7.

Енергетски субјект који обавља делатности трговине нафтом, моторним и енергетским горивима, складиштења нафте, моторних и енергетских горива, трговине горивима ван станица за снабдевање превозних средстава и пуњење посуда за течни нафтни гас, компримовани и утечњени природни гас могу те делатности да обављају на истим енергетским објектима, односно резервоарима уколико су ти резервоари декларисани за исту намену и испуњавају посебне техничке услове за промет.

Раздвајање рачуна

Члан 8.

Енергетски субјект који обавља једну или више енергетских делатности из члана 3. став 1. овог закона чије су цене регулисане или који поред тих енергетских делатности обавља и друге делатности дужан је да у циљу избегавања дискриминације, међусобног субвенционисања и повреде конкуренције у својим рачуноводственим интерним обрачунима води засебне рачуне за сваку од енергетских делатности чије су цене регулисане и збирно за све друге делатности.

Енергетски субјект из става 1. овог члана дужан је да сачини годишњи биланс стања и биланс успеха за сваку делатност појединачно, у складу са овим законом, као и законом којим се уређује положај привредних друштава и законом којим се уређује рачуноводство и ревизија.

Енергетски субјект из става 1. овог члана који има обавезу ревизије годишњих финансијских извештаја у складу са законом, дужан је да обезбеди ревизију годишњих финансијских извештаја која треба да потврди поштовање начела избегавања дискриминације и међусобног субвенционисања. Годишњи финансијски извештаји и извештаји ревизора морају се објавити на интернет страници енергетског субјекта.

Енергетски субјект из става 1. овог члана, дужан је да у свом општем акту о рачуноводству и рачуноводственим политикама утврди правила за распоређивање заједничких билансних позиција које ће примењивати при изради рачуноводствених интерних обрачуна по делатностима.

Енергетски субјекти из става 1. овог члана дужни су да обезбеде тајност комерцијално осетљивих и пословних података енергетских субјеката и купаца енергената, као и тајност комерцијално осетљивих података и информација о својим активностима, у складу са овим законом и другим прописима.

Сигурност снабдевања

Члан 9.

У циљу обезбеђивања сигурности снабдевања енергијом и енергентима, енергетски субјекти који обављају енергетске делатности из члана 3. став 1. овог закона, дужни су да приоритетно обезбеде довољне количине енергената потребне за живот и рад грађана и пословање привредних субјеката и њихово снабдевање енергентима на сигуран, поуздан и квалитетан начин, уважавајући критеријум економичности испоруке.

Поступци и критеријуми за утврђивање поремећаја у снабдевању, надлежности и одговорности ради отклањања поремећаја у снабдевању, као и поступци за нормализацију снабдевања тржишта Републике Србије у области нафте утврђени су прописима којим се уређује област обавезних резерви нафте, деривата нафте и природног гаса.

III. ТРАНСПОРТ НАФТЕ И ДЕРИВАТА НАФТЕ

Системи за транспорт

Члан 10.

Систем за транспорт нафте нафтоводом се састоји од нафтовода, првог пуњења нафтовода и нафтних терминала за манипулацију и складиштење сирове нафте. Систем за транспорт нафте нафтоводом на месту пријема је повезан са системом за транспорт нафте нафтоводима других држава и/или са нафтним терминалом произвођача домаће сирове нафте, а на месту предаје са рафинеријама за прераду нафте, нафтним терминалима који нису део система за транспорт и/или системима за транспорт нафте других држава.

Систем за транспорт деривата нафте продуктоводом се састоји од продуктовода, првог пуњења продуктовода и нафтних терминала за манипулацију и складиштење моторних и енергетских горива нафтног порекла. Систем за транспорт деривата нафте продуктоводом на месту пријема је повезан са системом за транспорт деривата нафте продуктоводима других држава, са рафинеријама за прераду нафте и/или нафтним терминалима који нису део система за транспорт, а на месту предаје са нафтним терминалима који нису део система за транспорт и/или системима за транспорт деривата нафте других држава.

Обавезе енергетског субјекта који обавља делатност транспорта

Члан 11.

Енергетски субјект који обавља делатност транспорта нафте нафтоводима управља системом за транспорт нафте нафтоводима и одговоран је за рад, одржавање и развој овог транспортног система, његово повезивање са другим системима и за обезбеђење дугорочне способности система да испуни потребе за транспортом нафтоводима на економски оправдан начин.

Енергетски субјект који обавља делатност транспорта деривата нафте продуктоводима управља системом за транспорт деривата нафте продуктоводима и одговоран је за рад, одржавање и развој овог транспортног система његово повезивање са другим системима и за обезбеђење дугорочне способности система да испуни потребе за транспортом продуктоводима на економски оправдан начин.

Енергетски субјекти који обављају делатност транспорта нафте нафтоводом или делатност транспорта деривата нафте продуктоводом (у даљем тексту: енергетски субјект који обавља делатност транспорта) дужни су да у плану развоја који се доноси за период од пет година, укажу на потребе за изградњом и реконструкцијом најважније инфраструктуре транспортног система коју треба изградити или реконструисати у наредних пет година.

Енергетски субјект који обавља делатност транспорта дужан је да у плану инвестиција утврде динамику изградње нових и реконструкцију постојећих транспортних капацитета, изворе средстава и друге услове за развој транспортног система, као и програме и мере за смањење губитака у транспортном систему и одговоран је за остваривање плана инвестиција.

Развој система за транспорт

Члан 12.

Енергетски субјект који обавља делатност транспорта дужан је да поднесе Агенцији за енергетику (у даљем тексту: Агенција) на сагласност план развоја и план инвестиција у складу са Стратегијом развоја енергетике Републике Србије и Програмом остваривања Стратегије, као и другим стратешким актима којима се утврђује развој енергетске инфраструктуре.

План развоја транспортног система доноси се сваке пете године за период од пет година.

Уколико током важећег периода дође до измена које битно утичу на структуру и/или обим развоја транспортног система, енергетски субјект је дужан да измењени план достави Агенцији на сагласност и пре истека рока из става 2. овог члана.

Енергетски субјект који обавља делатност транспорта израђује план развоја након спроведених консултација са свим заинтересованим странама и узима у обзир планирану производњу и потрошњу сирове нафте и деривата нафте.

План инвестиција који се подноси Агенцији на сагласност сваке године за период од три године садржи инвестиције за које је донета одлука о реализацији и које су у току, инвестиције које ће се реализовати у периоду од наредне три године, као и ефикасне мере ради обезбеђења поузданости система и сигурности снабдевања.

Планом инвестиција указује се на потребе за изградњом и реконструкцијом најважније инфраструктуре транспортног система коју треба изградити или реконструисати у наредне три године и одређују се рокови за реализацију свих инвестиционих пројеката.

Агенција прати и оцењује реализацију плана инвестиција и у свом годишњем извештају даје процену реализованих инвестиција.

Правила о раду

Члан 13.

Енергетски субјект који обавља делатност транспорта доноси правила о раду система за транспорт нафте нафтоводом, односно правила о раду система за транспорт деривата нафте продуктоводом (у даљем тексту: Правила о раду).

Правила о раду садрже:

- 1) техничке услове за безбедан рад система;
- 2) поступке у случају хаварије и кризних ситуација, односно прекида транспорта;
- 3) правила о приступу систему за транспорт нафте, односно деривата нафте;
- 4) инструмент обезбеђења плаћања и критеријуме за утврђивање износа и периода за који се тражи;
- 5) услове у погледу квалитета нафте, односно деривата нафте који се уговарају за транспорт;
- 6) правила о мерењу са дефинисаном потребном мерном опремом и друге услове транспорта;
- 7) пенале за корисника за недозвољено одступање у квалитету нафте или деривата нафте која се предају за транспорт на месту пријема;
- 8) пенале за енергетског субјекта који обавља делатност транспорта за недозвољено одступање у квалитету нафте или деривата нафте на месту предаје;
- 9) пенале за корисника за недозвољено одступање од уговорене динамике транспорта нафте или деривата нафте;
- 10) пенале за корисника за недозвољено одступање у количинама предате нафте или деривата нафте у односу на уговорене количине;
- 11) пенале за енергетског субјекта који обавља делатност транспорта за недозвољено одступање у количинама транспортоване нафте или деривата нафте на месту предаје у односу на количину нафте или деривата нафте преузете на месту пријема;
- 12) модел Уговора о приступу систему за транспорт нафте нафтоводом, односно систему за транспорт деривата нафте продуктоводима;
- 13) друга питања неопходна за рад система за транспорт нафте нафтоводима и система за транспорт деривата нафте продуктоводима и функционисање тржишта.

На Правила о раду сагласност даје Агенција у складу са законом којим се уређује област енергетике.

Правила о раду објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Енергетски субјект из става 1. овог члана дужан је да Правила о раду објави на својој интернет страници.

Приступ систему за транспорт

Члан 14.

Енергетски субјект који обавља делатност транспорта је дужан да омогући корисницима система за транспорт нафте нафтоводима или система за транспорт деривата нафте продуктоводима приступ систему за транспорт нафте нафтоводима или систему за транспорт деривата нафте продуктоводима по регулисаним ценама на принципу јавности и недискриминације, у складу са одредбама овог закона, као и прописима и Правилима о раду.

Уговор о приступу систему за транспорт

Члан 15.

Приступ систему за транспорт нафте нафтоводима или систему за транспорт деривата нафте продуктоводима се уређује уговором о приступу који закључују енергетски субјект који обавља делатност транспорта и корисник система, у складу са Правилима о раду.

Уговор о приступу, поред елемената утврђених законом којим се уређују облигациони односи, садржи: податке о месту пријема и месту предаје, динамици транспорта, квалитету нафте, односно деривата нафте, као и друге елементе предвиђене Правилима о раду.

Енергетски субјект који обавља делатност транспорта води евиденцију уговора о приступу.

Одбијање приступа систему за транспорт

Члан 16.

Енергетски субјект који обавља делатност транспорта, може одбити приступ систему ако нема техничких могућности због:

- 1) недостатка капацитета;
- 2) погонских сметњи или преоптерећености система;
- 3) угрожене сигурности рада система;
- 4) неодговарајућег квалитета нафте или деривата нафте;
- 5) других услова предвиђених Правилима о раду.

О одбијању приступа систему за транспорт нафте нафтоводима или систему за транспорт деривата нафте продуктоводима енергетски субјект који обавља делатност транспорта доноси решење најкасније у року од пет дана од дана подношења захтева за приступ систему.

Решење из става 2. овог члана садржи детаљно образложене разлоге за одбијање приступа систему.

Против решења из става 2. овог члана може се изјавити жалба Агенцији, у року од осам дана од дана достављања решења.

Одлука Агенције донета по жалби је коначна и против ње се може покренути управни спор.

Транзит нафте и деривата нафте

Члан 17.

Енергетски субјект који обавља делатност транспорта дужан је да омогући транзит нафте нафтоводом или транзит деривата нафте продуктоводом на принципу регулисаног приступа, недискриминације и јавности уз поштовање закључених међудржавних конвенција или уговора.

Енергетски субјект који обавља делатност транспорта може одбити приступ систему по захтеву за транзит нафте нафтоводима или транзит деривата нафте продуктоводом ако постоје техничко-технолошка ограничења, ако су капацитети нафтовода или продуктовода попуњени, ако квалитет нафте или деривата нафте није одговарајући или због преузетих уговорних обавеза и потрошње нафте или деривата нафте од стране купаца на територији Републике Србије.

За одбијање захтева за транзит нафте нафтоводом примењује се поступак из члана 16. овог закона.

Тајност података

Члан 18.

Енергетски субјект који обавља делатност транспорта, дужан је да обезбеди тајност комерцијалних и пословних података енергетских субјеката и корисника система, као и других података који су му доступни у обављању делатности.

IV. ПРОЈЕКТОВАЊЕ, ИЗГРАДЊА, КОРИШЋЕЊЕ И ЗАШТИТА ЕНЕРГЕТСКИХ ОБЈЕКТА

Изградња енергетских објеката

Члан 19.

Објекти за производњу деривата нафте, системи за транспорт нафте нафтоводима и системи за транспорт деривата нафте продуктоводима и објекти за складиштење нафте и деривата нафте се граде у складу са законом којим се уређују услови и начин уређења простора, уређивање и коришћење грађевинског земљишта и изградња објеката, законом којим је уређена област енергетике, техничким и другим прописима.

Пројектовање система за транспорт

Члан 20.

Нафтоводи и продуктоводи се пројектују и граде у коридору утврђеном планским документима на траси за коју се утврди да се у погледу природних и радом створених услова обезбеђује безбедност нафтовода и продуктовода и сигурност живота и здравља људи, животне средине и материјалних добара.

Обавезе и овлашћења у вези са заштитом система

Члан 21.

Енергетски субјект односно друго правно лице дужно је да усклади начин мерења количина нафте и деривата нафте, обележи трасу нафтовода и продуктовода, обезбеди заштиту од корозије, спроводи заваривање нафтовода и продуктовода и испитивање заварених спојева, опреми нафтоводе и продуктоводе системом за даљински надзор и управљање и системом веза у циљу остваривања безбедног и несметаног преноса информација које се односе на коришћење и одржавање нафтовода и продуктовода, електричну

опрему и инсталације у зонама опасности изведе у противпожарној и противексплозивној заштити, испитује нафтоводе и продуктоводе током изградње а пре пуштања у рад, пусти у рад нафтовод и продуктовод, прегледа и одржава сигурносне уређаје, контролише и одржава нафтовод и продуктовод и води евиденцију о извршеној контроли и одржавању.

Енергетски субјект који обавља енергетске делатности из члана 3. став 1. тач. 2) и 3) овог закона дужан је да обезбеди заштиту нафтовода и продуктовода и његових припадајућих надземних уређаја, постројења и објеката од неовлашћене употребе или оштећења.

Министар надлежан за послове енергетике прописује услове и начин за:

1) избор трасе нафтовода и продуктовода, локацију и начин изградње објеката који су саставни делови нафтовода и продуктовода;

2) избор материјала, опреме и уређаја, радне параметре нафтовода и продуктовода и заваривање нафтовода и продуктовода и испитивање заварених спојева;

3) начин мерења количина нафте и деривата нафте;

4) регулацију притиска и мере сигурности од прекорачења дозвољеног радног притиска;

5) обележавање трасе нафтовода и продуктовода;

6) заштитни појас нафтовода и продуктовода, насељених зграда, објеката и инфраструктурних објеката у заштитном појасу нафтовода и продуктовода и радни појас;

7) зоне опасности и услове пројектовања, уградње и одржавања електричне опреме и инсталације у зонама опасности;

8) даљински надзор и управљање;

9) испитивање нафтовода и продуктовода у току изградње, а пре њиховог пуштања у рад;

10) коришћење и руковање нафтоводима и продуктоводима и њихово одржавање у току рада, ремонта и ванредних догађаја;

11) заштиту од корозије нафтовода и продуктовода;

12) откривање пропуштања нафтовода и продуктовода;

13) преглед и одржавање сигурносних уређаја;

14) поступање са деловима нафтовода и продуктовода који се више неће користити;

15) заштите нафтовода и продуктовода, односно његових припадајућих надземних уређаја, постројења и објеката од неовлашћене употребе или оштећења;

16) начин контроле и одржавања нафтовода и продуктовода и вођење евиденције о извршеној контроли и одржавању.

Пуштање у рад система за транспорт

Члан 22.

Системи за транспорт нафте нафтоводом и системи за транспорт нафте продуктоводом или њихови делови који су привремено искључени из употребе, као и нови или реконструисани системи који нису пуштени у рад могу се пустити

у рад, након поново извршеног испитивања, у складу са подзаконским актом из члана 21. овог закона.

Искључењем из става 1. овог члана не сматра се искључење које је у функцији одржавања система за транспорт нафте нафтоводом, односно система за транспорт нафте продуктоводом.

Заштита енергетских објеката

Члан 23.

Енергетски субјекти који обављају енергетске делатности из члана 3. став 1. овог закона, дужни су да користе и одржавају енергетске објекте у складу са техничким и другим прописима који се односе на делатност коју обављају, као и условима заштите од пожара и експлозија, заштите животне средине утврђеним законом и другим прописима.

Интерни акти енергетског субјекта који обавља делатност транспорта

Члан 24.

Енергетски субјект који обавља делатност транспорта дужан је да у својим актима утврди функционалне захтеве, поступак и начин руковања нафтоводима, односно продуктоводима према препоруци произвођача опреме, као и поступак и периодичку одржавања система за транспорт нафте нафтоводима, односно система за транспорт деривата нафте продуктоводима, у складу са законом, Правилима о раду, техничким и другим прописима.

На субјекте који користе сабирно-отпремне и складишне системе нафте на експлоатационим пољима, примењују се одредбе закона којим се уређује рударство, када се ради о објектима из овог става.

Ознаке на системима за транспорт

Члан 25.

Енергетски субјект који обавља енергетске делатности из члана 3. став 1. тач. 2) и 3) овог закона дужан је да постављене ознаке на траси нафтовода и продуктовода одржава и да ознаке које су оштећене или које недостају, доведе у што краћем року у првобитно стање, односно да их без одлагања замени.

Чување документације

Члан 26.

Енергетски субјект који обавља енергетске делатности из члана 3. став 1. тач. 2) и 3) овог закона дужан је да трајно чува целокупну документацију о пројектовању, изградњи, испитивању, пуштању у рад, коришћењу, одржавању и мерама заштите нафтовода и продуктовода.

Право преласка и надокнада штете

Члан 27.

Енергетски субјект који обавља енергетске делатности из члана 3. став 1. овог закона и који користи и одржава енергетске објекте има право преласка преко непокретности другог власника ради извођења радова на одржавању, контроли исправности објекта, уређаја, постројења или опреме, као и извођења других радова и употребе непокретности на којој се изводе наведени радови само док ти радови трају.

Власник непокретности је дужан да омогући приступ енергетским објектима из става 1. овог члана и да трпи и не омета извршење радова из става 1. овог члана.

Енергетски субјект из става 1. овог члана је дужан да надокнади штету коју нанесе власнику непокретности у току извођења радова, чију висину утврђују споразумно.

У случају да власник непокретности и енергетски субјект не постигну споразум у смислу става 3. овог члана, одлуку о томе доноси надлежни суд.

Забране, ограничења, дужности и услови изградње и коришћења

Члан 28.

Забрањена је изградња објеката који нису у функцији обављања енергетских делатности из члана 3. овог закона, као и извођење других радова испод, изнад или поред нафтовода и продуктовода, супротно закону, као и техничким и другим прописима.

Забрањено је засађивање дрвећа и другог растиња на земљишту изнад, испод или на непрописној удаљености од нафтовода и продуктовода.

Енергетски субјект који обавља делатност транспорта, дужан је да о свом трошку редовно уклања дрвеће или гране и друго растиње које угрожава рад нафтовода и продуктовода.

Власници и носиоци других права на непокретностима које се налазе испод, изнад или поред нафтовода и продуктовода не могу предузимати радове или друге радње којима се онемогућава или угрожава рад нафтовода и продуктовода без претходно издатих позитивних услова енергетског субјекта који је власник, односно корисник нафтовода и продуктовода.

Услове из става 4. овог члана издаје енергетски субјект на захтев власника или носиоца других права на непокретностима које се налазе испод, изнад или поред нафтовода и продуктовода, у поступку обједињене процедуре, у складу са прописима којима се уређује област планирања и изградње и садржи техничке услове у складу са законом, техничким и другим прописима.

Извођење радова у заштитном појасу

Члан 29.

У заштитном појасу нафтовода и продуктовода не смеју се изводити радови који нису уређени прописима којима се уређује област планирања и изградње и друге активности, изузев пољопривредних радова дубине до 0,5 m, без писменог одобрења енергетског субјекта који обавља делатност транспорта.

Правна лица, предузетници и физичка лица су дужна да за радове из става 1. овог члана прибаве писано одобрење енергетског субјекта који обавља делатност транспорта.

Енергетски субјект који обавља делатност транспорта издаје одобрење са условима за извођење радова у заштитном појасу нафтовода, односно продуктовода, уколико утврди да у заштитном појасу нафтовода, односно продуктовода постоје техничке могућности за извођење радова и других активности из става 1. овог члана.

Правно лице, предузетник или физичко лице коме је издато одобрење из става 1. овог члана мора приликом извођења радова, односно других активности у заштитном појасу нафтовода, односно продуктовода спроводити мере заштите према упутству енергетског субјекта који обавља делатност транспорта.

Контролу над спровођењем мера из ст. 2. и 3. овог члана врши овлашћено лице енергетског субјекта који је издао одобрење.

Енергетски субјект који обавља делатност транспорта дужан је да у зонама опасности предузима мере заштите од пожара и експлозије, у складу са законом, техничким и другим прописима.

Измештање енергетског објекта

Члан 30.

Надлежни орган може наложити измештање енергетског објекта само у случају изградње објекта саобраћајне, енергетске и комуналне инфраструктуре, објекта за потребе одбране земље, водопривредних објекта и објекта за заштиту од елементарних непогода и других објекта који се у смислу закона којим се уређује експропријација сматрају објектима од општег интереса, а који се, због природних или других карактеристика, не могу градити на другој локацији, као и у случају изградње објекта и извођења радова на експлоатацији минералних сировина.

У случају из става 1. овог члана трошкове измештања енергетског објекта, подразумевајући и трошкове градње, односно постављања тог енергетског објекта на другој локацији, сноси инвеститор објекта због чије изградње се измешта енергетски објекат.

Међусобна права и обавезе између инвеститора објекта због чије се изградње измешта енергетски објекат и енергетског субјекта који је власник, односно корисник енергетског објекта који се измешта дефинишу се уговором.

Својина система за транспорт нафте нафтоводима и система за транспорт деривата нафте продуктоводима

Члан 31.

Системи за транспорт нафте нафтоводима и системи за транспорт деривата нафте продуктоводима могу, у складу са законом, бити у јавној својини и у својини који обавља делатност транспорта, кога је основала Република Србија за обављање делатности транспорта нафте нафтоводима, односно транспорта деривата нафте продуктоводима.

Енергетски субјект који обавља делатност транспорта, стиче својину на објектима система за транспорт нафте нафтоводима, односно система за транспорт деривата нафте продуктоводима, које изгради својим средствима, прибави правним послом, оснивањем, односно повећањем основног капитала.

У случају престанка енергетског субјекта који обавља делатност транспорта, чији је оснивач Република Србија систем за транспорт нафте нафтоводима, односно систем за транспорт деривата нафте продуктоводима постаје својина Републике Србије.

Изузетно од става 3. овог члана када је правни следбеник енергетског субјекта који обавља делатност транспорта који престаје са радом друго правно лице чији је оснивач Република Србија, које по одредбама овог закона може имати својину на систему за транспорт нафте и систему за транспорт деривата нафте, то правно лице стиче својину на тим системима.

Систем за транспорт нафте нафтоводом и систем за транспорт деривата нафте продуктоводом из става 1. овог члана не могу се отуђити из јавне својине, нити из својине енергетског субјекта који обавља делатност транспорта нити могу бити предмет оптерећења или принудног извршења.

Нафтоводи и продуктоводи из става 1. овог члана морају бити уписани у катастар водова, односно инфраструктуре или код другог надлежног органа у складу са посебним законом.

V. САГЛАСНОСТ ЗА СКЛАДИШТЕЊЕ И СНАБДЕВАЊЕ ЗА СОПСТВЕНЕ ПОТРЕБЕ

Издавање Сагласности за складиштење и снабдевање за сопствене потребе

Члан 32.

За складиштење моторних и енергетских горива за сопствене потребе капацитета преко 5 t на једној локацији и за снабдевање сопствених превозних средстава на сопственим станицама за снабдевање превозних средстава привредних субјеката, предузетника и задруга, за које се не издаје лиценца, прибавља се сагласност коју министарство надлежно за послове енергетике (у даљем тексту: Министарство) издаје решењем у року од 30 дана од дана подношења захтева (у даљем тексту: Сагласност за складиштење и/или снабдевање за сопствене потребе).

Министарство води регистар издатих и одузетих сагласности.

Сагласност за складиштење и/или снабдевање за сопствене потребе се издаје ако су испуњени следећи услови:

- 1) да је подносилац захтева регистрован за обављање делатности;
- 2) да над подносиоцем захтева није покренут поступак стечаја или ликвидације, односно принудне ликвидације;
- 3) да подносилац захтева поседује доказ о правном основу за коришћење објекта у којем се обавља складиштење и/или снабдевање за сопствене потребе;
- 4) да објекти за складиштење и/или снабдевање за сопствене потребе имају употребну дозволу или решење о озакоњењу објекта са извештајем комисије за технички преглед којим се утврђује да је објекат подобан за употребу;
- 5) да објекти за складиштење и/или снабдевање за сопствене потребе испуњавају услове и захтеве утврђене техничким прописима, прописима о заштити од пожара и експлозија и прописима о заштити животне средине;
- 6) да се објекти за складиштење и/или снабдевање за сопствене не користе за обављање енергетских делатности за које се издаје лиценца.

Доказ о испуњености услова из става 3. овог члана прилаже се уз захтев за издавање Сагласности за складиштење и/или снабдевање за сопствене потребе.

Доказ о испуњености услова из става 3. овог члана да објекти за складиштење и сопствене станице за снабдевање испуњавају услове и захтеве утврђене техничким прописима, прописима о заштити од пожара и експлозија и прописима о заштити животне средине је записник о инспекцијском надзору надлежног инспектора у коме је констатовано да нису утврђене незаконитости.

Сагласност за складиштење и/или снабдевање за сопствене потребе се издаје са роком важења од десет година.

Укидање Сагласности за складиштење и/или снабдевање за сопствене потребе

Члан 33.

Привредни субјекти, предузетници и задруге којима је издата Сагласност за складиштење и/или снабдевање за сопствене потребе могу за време важења

Сагласности за складиштење и/или снабдевање за сопствене потребе поднети захтев за њено укидање.

Привредни субјекти, предузетници и задруге којима је издата Сагласност за складиштење и/или снабдевање за сопствене потребе дужни су да поднесу захтев за измену решења којим је издата сагласност, у случају промена у вези са енергетским објектима на којима се обавља складиштење и/или снабдевање за сопствене потребе, као и наступања других околности које се односе на испуњење услова на основу којих се издаје сагласност.

У случају да привредни субјекти, предузетници и задруге којима је издата Сагласност за складиштење и/или снабдевање за сопствене потребе не поднесу захтев за измену решења из разлога наведених у ставу 2. овог члана Министарство покреће поступак измене решења по службеној дужности.

Против решења из члана 31. став 1. овог закона може се изјавити жалба Влади у року од 15 дана од дана пријема решења.

Решење Владе је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Министарство ближе прописује садржину захтева и документа која се прилажу уз захтев за издавање Сагласности за складиштење и/или снабдевање за сопствене потребе и садржину захтева и документа која се прилажу уз захтев за спровођење инспекцијског надзора надлежног инспектора из члана 32. став 5. овог закона.

Одузимање Сагласности за складиштење и/или снабдевање за сопствене потребе

Члан 34.

Сагласност за складиштење и/или снабдевање за сопствене потребе привремено се одузима ако ималац ове сагласности не одржава у исправном и безбедном стању објекте за складиштење и сопствене станице за снабдевање сопствених превозних средстава у складу са техничким прописима и ако се не придржава других прописаних услова.

О привременом одузимању Сагласности за складиштење и снабдевање за сопствене потребе Министарство доноси решење и одређује рок за отклањање недостатка због којих се привремено одузима Сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе који не може бити краћи од 30 дана нити дужи од 90 дана.

Решење о привременом одузимању Сагласности за складиштење и/или снабдевање за сопствене потребе због неиспуњавања услова из члана 32. став 3. овог закона Министарство доноси на предлог надлежног инспектора.

Ако је лице из става 1. овог члана у року утврђеном решењем из става 2. овог члана отклонило недостатке због којих је Сагласност за складиштење и/или снабдевање за сопствене потребе привремено одузета, решење о привременом одузимању Сагласности за складиштење и/или снабдевање за сопствене потребе се укида, а ако их није отклонио, Министарство доноси решење којим се Сагласност за складиштење и/или снабдевање за сопствене потребе трајно одузима.

Против решења из става 2. овог члана може се изјавити жалба Влади у року од 15 дана од дана достављања решења.

VI. СПРОВОЂЕЊЕ ПОСТУПКА У ВЕЗИ СА САГЛАСНОШЋУ ЗА СКЛАДИШТЕЊЕ И/ИЛИ СНАБДЕВАЊЕ ЗА СОПСТВЕНЕ ПОТРЕБЕ

Поступање Министарства

Члан 35.

Током спровођења поступка у вези са Сагласношћу за складиштење и/или снабдевање за сопствене потребе, Министарство врши проверу испуњености следећих услова:

- 1) надлежност за поступање по захтеву;
- 2) да ли је подносилац захтева лице које, у складу са овим законом, може бити подносилац захтева;
- 3) да ли захтев садржи све прописане податке;
- 4) да ли је уз захтев приложена сва документација прописана овим законом и подзаконским актима донетим на основу овог закона;
- 5) да ли је уз захтев приложен доказ о уплати прописане таксе;
- 6) да ли су испуњени услови прописани овим законом и подзаконским актима донетим на основу овог закона за усвајање захтева.

Податке из службених евиденција, који су неопходни за спровођење поступка из става 1. овог члана, Министарство обезбеђује преко сервисне магистрале органа у складу са прописима који уређују електронску управу, без плаћања таксе.

Подаци прибављени на начин из става 2. овог члана сматрају се поузданим и имају исту доказну снагу као оверени изводи из тих евиденција.

Органи државне управе, посебне организације и имаоци јавних овлашћења дужни су да Министарству, у року од три дана од дана подношења захтева, доставе све податке о којима воде службене евиденције које су од значаја за спровођење поступка из става 1. овог члана.

Поступак из става 1. овог члана спроводи се у поступку непосредног одлучивања у смислу закона којим је уређен општи управни поступак.

Поступање по захтеву

Члан 36.

По захтеву за издавање, односно измену управног акта, Министарство у роковима прописаним овим законом доноси решење у форми електронског документа.

Захтев се сматра неуредним ако има недостатке које Министарство спречавају да по њему поступа, ако није разумљив или потпун.

Ако Министарство утврди да је захтев неуредан, решењем одбацује захтев у коме таксативно наводи све недостатке, односно разлоге за одбацивање, након чијег ће отклањања моћи да поступи у складу са захтевом.

Ако подносилац захтева у року од 30 дана од дана објављивања решења из става 3. овог члана, поднесе нови захтев и поступи у складу са решењем из става 3. овог члана, сматра се да је одбачен захтев из става 3. овог члана од почетка био уредан.

Ако подносилац захтева у року од 30 дана од дана објављивања решења из става 3. овог члана, поднесе нови захтев са позивањем на број решења којим

је ранији захтев одбачен и отклони све утврђене недостатке, не доставља поново документацију која није имала недостатке.

Начин доставе

Члан 37.

Подносци и документа достављају се електронским путем, у складу са законом којим се уређује електронска управа.

Изузетно од става 1. овог члана, жалбу и друге правне лекове, доказе који се уз њих прилажу, као и документа и поднеске који садрже тајне податке и који су означени степеном тајности у складу са прописима којима се уређује тајност података, странка доставља у форми папирног документа.

Министарство ближе уређује начин размене докумената и поднесака из става 1. овог члана.

Форма докумената који се достављају

Члан 38.

Документи који се достављају електронским путем у складу са чланом 33. овог закона, достављају се у форми електронског документа састављеног у складу са законом који уређује електронски документ.

Изузетно од става 1. овог члана, ако плаћање таксе није извршено електронским путем, доказ о плаћању таксе може се доставити и у електронском формату, који није потписан квалификованим електронским потписом.

Достављавање решења

Члан 39.

Решење Министарства доставља се подносиоцу захтева у форми електронског документа, преко јединственог електронског сандучића, у складу са законом којим се уређује електронска управа, ако се достава врши преко портала е-управа.

Изузетно од става 1. овог члана, лицу које нема јединствени електронски сандучић, решење се доставља у форми одштампаног примерка електронског документа, овереног у складу са законом који уређује електронско пословање, препорученом пошиљком преко поштанског оператора.

Даном експедовања решења у складу са ст. 1. и 2. овог члана, Министарство решење објављује на својој интернет страници.

Ако достава препорученом пошиљком из става 2. овог члана није могла да буде извршена јер је странка у моменту доставе била недоступна на назначеној адреси, достављач о томе сачињава белешку и оставља обавештење странци на месту на коме је писмено требало да буде уручено, у коме назначава лично име примаоца, податке којим се писмено идентификује, као и датум када је обавештење остављено, са позивом странци да на тачно одређеној адреси достављача, односно поштанског оператора преузме пошиљку, у року од 15 дана од дана покушаја доставе.

Обавештење странци из става 4. овог члана садржи и информацију о дану објављивања решења на интернет страници Министарства, правну поуку странци да ће се у случају не преузимања пошиљке у остављеном року решење сматрати достављеним истеком рока од 30 дана од објављивања решења на интернет страници Министарства.

У случају из става 4. овог члана, ако у остављеном року странка не подигне пошиљку, достављач ће је вратити заједно са белешком о разлозима неуручења.

Достава странци ће се сматрати извршеном:

1) даном доставе електронског документа на начин прописан ставом 1. односно ставом 2. овог члана;

2) истеком рока од 30 дана од дана оглашавања решења на интернет страници Министарства ако достава није извршена у складу са ст. 1, 2. и 4. овог члана.

Ако је адреса пребивалишта, односно боравишта, односно седишта странке непозната, достава тој странци сматраће се извршеном на дан истека рока од 30 дана од дана објављивања решења на интернет страници Министарства.

Министарство ће на захтев странке, у својим просторијама, тој странци издати копију решења без одлагања, с тим што то уручење нема дејство на рачунање рокова у вези са доставом.

Потврда доставе

Члан 40.

Када се решење доставља електронским путем, уредна достава се доказује електронском потврдом о пријему документа (повратница).

Електронска огласна табла надлежног органа

Члан 41.

Министарство је дужно да на својој интернет страници успостави и одржава огласну таблу, која служи за потребе јавног саопштавања, односно објављивања решења из члана 39. овог закона, као и других аката које донесе надлежни орган.

Сходна примена прописа

Члан 42.

На питања која се односе на поступке у вези са сагласношћу за складиштење и снабдевање за сопствене потребе, а која овим законом нису посебно уређена, примењује се закон којим се уређује општи управни поступак.

VII. ЦЕНЕ

Цене горива и услуга

Члан 43.

Цене моторних и енергетских горива и услуга које пружају енергетски субјекти у обављању енергетских делатности из члана 3. став 1. овог закона уређене су законом којим се уређује област енергетике.

Цене горива у случају поремећаја у снабдевању

Члан 44.

Влада прописује начин утврђивања највиших цена основних деривата нафте без фискалних дажбина у случају спречавања поремећаја на тржишту нафте и деривата нафте или отклањања штетних последица поремећаја на тржишту нафте и деривата нафте.

VIII. ИЗВЕШТАВАЊЕ

Достављање података

Члан 45.

Енергетски субјекти и друга правна лица и предузетници којима су прописана права и обавезе у складу са овим законом, дужни су да на захтев Министарства доставе све податке неопходне за обављање послова из делокруга рада Министарства.

Енергетски субјекти који обављају делатност производње деривата нафте и трговине нафтом, моторним и енергетским горивима и трговине моторним и другим горивима на станицама за снабдевање превозних средстава дужни су Министарству достављати:

- 1) податке о набавци и продаји нафте, моторних и енергетских горива који се односе на врсту, количину, порекло, цену и квалитет;
- 2) податке о производњи сирове нафте и просечној цени производње сирове нафте;
- 3) друге податке.

Подаци о ценама достављају се са и без акциза, накнада и пореза;

Министарство ближе прописује рокове, садржај и начин достављања података из става 1. овог члана.

Достављање података о плановима развоја и прекидима рада постројења

Члан 46.

Енергетски субјекти који обављају делатност производње деривата нафте, намешавања биогорива и/или биотечности са горивима нафтног порекла и складиштења нафте, моторних и енергетских горива дужни су Министарству достављати:

- 1) петогодишње планове развоја и инвестиција;
- 2) податке о планираним или започетим инвестицијама и ремонтима;
- 3) податке о прекидима рада постројења.

Министарство ће ближе прописати рокове, садржај и начин достављања података из става 1. овог члана.

IX. СТАВЉАЊЕ НА ТРЖИШТЕ

Услови за промет горива

Члан 47.

Деривати нафте, компримовани природни гас, утечњени природни гас и водоник који се стављају на тржиште морају испуњавати услове утврђене прописима о квалитету течних горива нафтног порекла, квалитету течног нафтног гаса, компримованог природног гаса, утечњеног природног гаса и водоника, прописима о заштити животне средине, техничким и другим прописима који се односе на промет горива из овог става.

Деривати нафте и базна уља који се стављају на тржиште морају бити обележени (маркирани).

Влада ближе уређује услове, начин и поступак обележавања (маркирања) деривата нафте и базних уља из става 2. овог члана.

У случају када је угрожена сигурност снабдевања због недовољне понуде на тржишту енергената или наступања других ванредних околности, Влада може одобрити измену граничних вредности одређених карактеристика квалитета деривата нафте који се могу ставити на тржиште Републике Србије за период од највише шест месеци.

Мере из става 4. овог члана могу трајати док трају околности због којих су прописане, односно док трају последице настале услед тих околности.

Мониторинг квалитета

Члан 48.

Министарство врши мониторинг квалитета деривата нафте и биогорива.

Влада ближе уређује услове, начин и поступак мониторинга квалитета деривата нафте и биогорива.

Х. ОПЕРАТИВНЕ РЕЗЕРВЕ

Обезбеђивање оперативних резерви

Члан 49.

Енергетски субјекти који обављају делатност производње деривата нафте и трговине нафтом, моторним и енергетским горивима, осим оних који обављају само трговину компримованим природним гасом и/или утечњеним природном гасом и/или водоником, дужни су да обезбеде оперативне резерве деривата нафте, које су једнаке десетодневној просечној количини моторних бензина и гасних уља из члана 50. став 1. овог закона, односно петнаестодневној просечној количини млазног горива из члана 50. став 1. овог закона, које су ставили на тржиште Републике Србије у претходној години из сопствене производње и увоза.

Енергетски субјекти који обављају делатност производње електричне енергије и/или комбиноване производње електричне и/или топлотне енергије дужни су да обезбеде оперативне резерве деривата нафте и/или угља у количини која ће омогућити најмање 21 дан њихове просечне производње електричне и/или топлотне енергије у јануару, фебруару и марту за претходних пет година.

Оперативне резерве угља из става 2. овог члана, морају да се налазе на депонијама угља које обезбеђује и којима управља енергетски субјект из става 2. овог члана.

У зависности од годишњих хидролошких услова, највише до 10% оперативних резерви из ст. 2. и 3. овог члана, може да се формира и одржава у акумулацијама којима управља енергетски субјект из става 2. овог члана.

Енергетски субјекти који обављају делатност производње топлотне енергије из деривата нафте и/или угља за снабдевање тарифних купаца топлотном енергијом дужни су да обезбеде оперативне резерве деривата нафте и/или угља у количини која ће омогућити најмање 15 дана њихове просечне производње топлотне енергије у јануару, фебруару и марту за претходних пет година.

Енергетски субјекти који обављају делатност производње топлотне енергије из природног гаса за снабдевање тарифних купаца топлотне енергије дужни су да обезбеде могућност супституције природног гаса другим енергентима у количини која ће омогућити најмање 15 дана њихове просечне производње топлотне енергије у јануару, фебруару и марту за претходних пет година.

Формирање и одржавање оперативних резерви

Члан 50.

Оперативне резерве деривата нафте из члана 49. став 1. овог закона могу се формирати и одржавати у моторним бензинима, млазним горивима и гасним уљима која се користе као моторна горива и опцијским уговорима за наведене деривате уколико је дериват нафте који је предмет опцијског уговора ускладиштен на територији Републике Србије.

Оперативне резерве деривата нафте из члана 49. ст. 2, 5. и 6. овог закона могу се формирати и одржавати у сировој нафти, дериватима нафте који се користе као енергетска горива и опцијским уговорима уколико је дериват нафте који је предмет опцијског уговора ускладиштен на територији Републике Србије. Најмање једна трећина обавезе чувања ових резерви треба да буде у готовим производима.

Влада ближе прописује услове и начин постепеног обезбеђења, коришћења и обнављања оперативних резерви деривата нафте, угља и других енергената, рокове, садржај и начин извештавања о оперативним резервама деривата нафте, угља и других енергената.

Оперативне резерве деривата нафте, угља и других енергената користе се у случају краткотрајних поремећаја на тржишту и других непредвиђених ситуација због којих је угрожена сигурност рада, односно снабдевања енергијом и енергентима појединих делова енергетског система или енергетског система у целини, као и снабдевања енергетских субјеката који формирају оперативне резерве у складу са актом из става 3. овог члана.

Изузетно од става 1. овог члана, у периодима припреме и трајања ремонта рафинеријских капацитета, као и 15 дана након завршетка ремонта, оперативне резерве из става члана 49. став 1. овог члана могу се одржавати у сировој нафти, најдуже три месеца годишње.

XI. НАДЗОР

Надзор над спровођењем закона

Члан 51.

Надзор над спровођењем одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши Министарство.

Надзор над спровођењем одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши и министарство надлежно за послове трговине, министарство надлежно за послове заштите од пожара и експлозија, министарство надлежно за послове финансија, министарство надлежно за послове саобраћаја, као и министарство надлежно за послове заштите животне средине, у складу са посебним законом.

Инспекцијски надзор

Члан 52.

Инспекцијски надзор врши Министарство преко инспектора опреме под притиском и енергетског инспектора.

Аутономној покрајини поверава се вршење инспекцијског надзора из става 1. овог члана на територији аутономне покрајине.

Инспекцијски надзор над спровођењем одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона, које се односе на маркирање, мониторинг и квалитет моторних и енергетских горива, врши министарство надлежно за

послове трговине преко тржишних инспектора у складу са овим законом, као и законом којим се уређује трговина и законом којим се уређује заштита потрошача.

На садржину, врсту, облик, поступак и спровођење инспекцијског надзора, овлашћења и обавезе учесника у инспекцијском надзору и друга питања од значаја за инспекцијски надзор која нису уређена овим законом примењују се одредбе закона и подзаконских прописа којима се уређује инспекцији надзор.

Инспектор опреме под притиском

Члан 53.

Инспектор опреме под притиском врши инспекцијски надзор над нафтоводима и продуктоводима, као и над опремом под притиском која се користи за обављање других енергетских делатности у смислу овог закона и за складиштење и снабдевање за сопствене потребе, у складу са овлашћењима утврђеним овим законом.

Права и дужности инспектора опреме под притиском у области нафтовода и продуктовода

Члан 54.

Инспектор опреме под притиском у вршењу инспекцијског надзора има право и дужност да проверава:

- 1) да ли је прибављена енергетска дозвола у складу са законом којим се уређује област енергетике за нафтоводе и продуктоводе;
- 2) да ли је прибављено одобрење надлежног органа у складу са прописима којима се уређује изградња објекта;
- 3) да ли је израђена техничка документација за уградњу и постављање нафтовода и продуктовода;
- 4) да ли је извршено на прописан начин испитивање нафтовода и продуктовода на чврстоћу и непропусност и да ли постоје записници и дијаграми или друга акта о спроведеним испитивањима;
- 5) да ли постоје сертификати, извештаји и друга акта која се односе на цеви, арматуру и опрему која је уграђена у нафтовод и продуктовод, заваривачке радове на нафтоводу и продуктоводу и заштиту нафтовода и продуктовода од корозије;
- 6) да ли постоје прописана акта о првом пуњењу и пуштању у рад нафтовода и продуктовода, као и акта о одржавању нафтовода и продуктовода;
- 7) да ли је траса нафтовода и продуктовода обележена на прописан начин;
- 8) да ли је опрема на нафтоводу и продуктоводу ограђена и заштићена на прописан начин;
- 9) да ли је прибављена лиценца за обављање енергетских делатности: транспорта нафте нафтоводима и транспорта деривата нафте продуктоводима;
- 10) да ли се у заштитном појасу нафтовода и продуктовода обављају радови и друге активности и да ли за обављање тих радова и активности постоји писмено одобрење енергетског субјекта који обавља делатност транспорта.

Права и дужности инспектора опреме под притиском у области опреме под притиском која се користи за обављање осталих енергетских делатности и складиштење и снабдевање за сопствене потребе

Члан 55.

Инспектор опреме под притиском у вршењу инспекцијског надзора има право и дужност да проверава:

1) да ли је прибављена енергетска дозвола за енергетске објекте за производњу деривата нафте и за складиштење деривата нафте, биогорива, компримованог природног гаса и утечњеног природног гаса укупног резервоарског простора већег од 250 m³ који имају опрему под притиском;

2) да ли је прибављено одобрење надлежног органа у складу са прописима којима се уређује изградња објекта за енергетске и друге објекте који имају опрему под притиском;

3) да ли је израђена техничка документација за уградњу и постављање опреме под притиском;

4) да ли се уградња, односно стављање у употребу опреме под притиском врши у складу са законом, техничким и другим прописима;

5) да ли опрема под притиском која се користи у обављању енергетске делатности у смислу овог закона и за складиштење и снабдевање за сопствене потребе испуњава прописане услове за обављање тих делатности;

6) да ли се прегледи и испитивања опреме под притиском током века употребе врше у складу са законом, техничким и другим прописима;

7) да ли је прибављена лиценца за обављање енергетских делатности: производње деривата нафте и пуњење посуда за течни нафтни гас, компримовани и утечњени природни гас;

8) да ли је прибављена сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе у случају када се опрема под притиском користи за складиштење и снабдевање за сопствене потребе.

Инспектор опреме под притиском врши и друге послове утврђене прописом донетим на основу закона.

Овлашћења инспектора опреме под притиском

Члан 56.

У вршењу инспекцијског надзора инспектор опреме под притиском је овлашћен да:

1) наложи да се утврђене незаконитости отклоне у року који одреди;

2) наложи да се спроведе ванредни преглед опреме под притиском;

3) донесе решење и изрекне управну меру ако надзирани субјект не отклони незаконитост у остављеном року, осим када због неопходности предузимања хитних мера решење доноси без одлагања;

4) забрани уградњу опреме под притиском ако у одређеном року нису отклоњене утврђене незаконитости;

5) забрани употребу нафтовода, продуктовода или опреме под притиском ако:

(1) до истека рока утврђеног решењем за отклањање незаконитости нису отклоњене утврђене незаконитости,

(2) рад, односно употреба система за транспорт нафте нафтоводом, система за транспорт деривата нафте продуктоводом или опреме под притиском доводи у опасност живот и здравље људи, животну средину или биљни или животињски свет, материјална добра или безбедност,

(3) се енергетском субјекту, који користи опрему под притиском у обављању енергетске делатности, одузме лиценца или сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе због неиспуњавања прописаних услова или не поседује лиценцу за обављање енергетске делатности, односно објекат са опремом под притиском на којем се обавља енергетска делатност није уписан у лиценцу за обављање енергетске делатности у смислу овог закона или не поседује сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе,

6) обустави радове у заштитном појасу нафтовода и продуктовода ако се исти не обављају у складу са важећим прописима и писменим одобрењем енергетског субјекта, као и да обавести надлежну инспекцију у случају када се у заштитном појасу нафтовода или продуктовода граде или су изграђени објекти супротно закону којим се уређује просторно планирање и изградња објеката;

7) надлежном правосудном органу поднесе кривичну пријаву, пријаву за привредни преступ или захтев за покретање прекршајног поступка, односно предузме и друге радње и мере на које је законом или другим прописом овлашћен;

8) обавести надлежну инспекцију у случају када нафтовод, продуктовод или објекат са опремом под притиском немају прописано одобрење (дозволу, сагласност) надлежног органа у складу са прописима којима се уређује просторно планирање и изградња објеката.

Енергетски субјект, друго правно лице, предузетник или физичко лице, односно одговорно лице у правном лицу, коме је решењем инспектора наложено отклањање незаконитости дужан је да незаконитости отклони у наложеном року и да у писаној форми обавести инспектора опреме под притиском о отклањању незаконитости у року који је одређен решењем.

Енергетски инспектор

Члан 57.

Енергетски инспектор врши инспекцијски надзор над објектима за складиштење деривата нафте који нису опрема под притиском, као и надзор над спровођењем прописа о формирању оперативних резерви, у складу са овлашћењима утврђеним овим законом.

Права и дужности енергетског инспектора

Члан 58.

Енергетски инспектор у вршењу инспекцијског надзора има право и дужност да проверава:

1) да ли је прибављена енергетска дозвола за енергетске објекте за складиштење нафте, деривата нафте, биогорива, компримованог природног гаса и утечњеног природног гаса укупног резервоарског простора већег од 250 m³, а који нису опрема под притиском;

2) да ли се оперативне резерве чувају у складу са прописима;

3) да ли је прибављена лиценца за обављање енергетских делатности из члана 3. тачка 5) овог закона;

4) да ли је прибављена сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе у случају када се за складиштење и снабдевање за сопствене потребе не користи опрема под притиском.

Овлашћења енергетског инспектора

Члан 59.

У вршењу инспекцијског надзора енергетски инспектор је овлашћен да:

- 1) наложи да се утврђене незаконитости отклоне у року који одреди;
- 2) донесе решење и изрекне управну меру ако надзирани субјекат не отклони незаконитост у остављеном року, осим када због неопходности предузимања хитних мера решење доноси без одлагања;
- 3) забрани употребу објекта за складиштење нафте, моторних и енергетских горива ако:

(1) до истека рока утврђеног решењем за отклањање незаконитости нису отклоњене утврђене незаконитости,

(2) се енергетском субјекту одузме лиценца за обављање енергетске делатности из члана 3. тачка 5) овог закона или сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе због неиспуњавања прописаних услова или не поседује лиценцу за обављање енергетске делатности из члана 3. тачка 5) овог закона, односно објекат на којем се обавља енергетска делатност није уписан у лиценцу за обављање енергетске делатности или не поседује сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе;

4) надлежном правосудном органу поднесе кривичну пријаву, пријаву за привредни преступ или захтев за покретање прекршајног поступка, односно предузме и друге радње и мере на које је законом или другим прописом овлашћен.

Енергетски субјект, друго правно лице, предузетник или физичко лице, односно одговорно лице у правном лицу, коме је решењем инспектора наложено отклањање незаконитости дужан је да незаконитости отклони у наложеном року и да у писаној форми обавести енергетског инспектора о отклањању незаконитости у року који је одређен решењем.

Енергетски инспектор врши и друге послове утврђене прописом донетим на основу закона.

Тржишни инспектор

Члан 60.

Тржишни инспектор врши инспекцијски надзор над спровођењем овог закона и прописа о обележавању (маркирању), мониторингу, коришћењу и квалитету моторних и енергетских горива.

Права и дужности тржишног инспектора

Члан 61.

У вршењу инспекцијског надзора тржишни инспектор има право и дужност да:

- 1) проверава да ли је прибављена лиценца за обављање енергетских делатности из члана 3 став 1. тач. 6), 7), 9), 10), 11) и 12) овог закона;
- 2) проверава да ли енергетски објекти за обављање делатности из члана 3. став 1. тач. 6), 7), 9) и, 10), 11) и 12) овог закона испуњавају прописане

минимално-техничке услове у погледу простора, опреме, уређаја и спољашњих одлика простора;

3) узима узорке деривата нафте са енергетских објекта за производњу, складиштење, намешавање биогорива или биотечности са горивима нафтног порекла, трговину на велико и мало, складиштење и снабдевање за сопствене потребе, транспортних средстава, погонских резервоара моторних возила крајњих корисника деривата нафте и осталих места укључујући и код корисника код којих се налазе деривати нафте, самостално или у сарадњи са другим државним органима и врши контролу присуства и концентрације маркера и усаглашености деривата нафте;

4) узима узорак на основу одабира локација са списка локација са којих се узимају узорци за потребе мониторинга квалитета и обележава узорке деривата нафте у складу са прописом којим је уређена област мониторинга деривата нафте на начин да се обезбеди заштита података о пореклу деривата нафте и биогорива;

5) проверава примену највиших цена основних деривата нафте из члана 44. овог закона.

Тржишни инспектор врши и друге послове утврђене прописом донетим на основу закона.

Овлашћења тржишног инспектора

Члан 62.

У вршењу инспекцијског надзора тржишни инспектор је овлашћен да:

- 1) наложи да се утврђене незаконитости отклоне у року који одреди;
- 2) донесе решење и изрекне управну меру ако надзирани субјекат не отклони незаконитост у остављеном року, осим када због неопходности предузимања хитних мера решење доноси без одлагања, као и да спроведе додатне мере и осигура извршење решења;
- 3) решењем забрани стављање у промет на тржиште Републике Србије деривата нафте за које је лабораторијском анализом, у складу са прописом којим је уређена област обележавања (маркирања) деривата нафте, утврђено да не садрже прописану концентрацију маркера и/или прописани тип маркера или за које је утврђено одступање параметара квалитета, као и да спроведе додатне мере и осигура да се ограничење или забрана поштује пломбирањем резервоара и точионих апарата који су повезани са резервоаром;
- 4) забрани уградњу уређаја, постројења и инсталација ако у одређеном року нису отклоњене утврђене незаконитости;
- 5) забрани трговину моторним и енергетским горивима на енергетском објекту који није уписан у лиценцу за обављање енергетске делатности, а на коме се обавља енергетска делатност;
- 6) забрани употребу енергетског објекта, односно коришћење уређаја, постројења или инсталација ако:

(1) до истека рока утврђеног решењем за отклањање незаконитости нису отклоњене утврђене незаконитости,

(2) се енергетском субјекту одузме лиценца из члана 3 став 1. тач. 6), 7), 9) и 10) и 11) и 12) овог закона због неиспуњавања прописаних услова или не поседује лиценцу за обављање енергетске делатности, односно енергетски објекат на којем се обавља енергетска делатност није уписан у лиценцу за обављање енергетске делатности,

7) надлежном правосудном органу поднесе кривичну пријаву, пријаву за привредни преступ или захтев за покретање прекршајног поступка, односно предузме и друге радње и мере на које је законом или другим прописом овлашћен;

8) нареди извршавање прописаних обавеза у одређеном року и да привремено забрани рад ако се налог у остављеном року не изврши.

Енергетски субјект, друго правно лице, предузетник или физичко лице, односно одговорно лице у правном лицу, коме је решењем инспектора наложено отклањање незаконитости дужан је да незаконитости отклони у наложеном року и да у писаној форми обавести инспектора о отклањању незаконитости у року који је одређен решењем.

Одлучивање о жалби

Члан 63.

На решење инспектора опреме под притиском и енергетског инспектора може се изјавити жалба Министарству у року од 15 дана од дана пријема решења.

На решење тржишног инспектора може се изјавити жалба министарству надлежном за послове трговине у року од 15 дана од дана пријема решења.

Жалба не одлаже извршење решења којим се изриче мера из члана 62. став 1. тачка 3) овог закона и када је неопходно предузимање хитних мера прописаних одредбама закона којим се уређује инспекцијски надзор, што се посебно образлаже у решењу.

У случају да је првостепена одлука инспектора већ једном била поништена, другостепени орган не може је опет поништити и упутити предмет инспекцији на поновни поступак, него ће сам решити ову управну ствар.

Ограничења за инспекторе у обављању других послова

Члан 64.

Инспектор не може да учествује у изради и вршењу техничке контроле техничке документације за објекте над којима врши инспекцијски надзор, извођењу радова на објектима над којима врши инспекцијски надзор и да врши стручни надзор над извођењем радова на објектима над којима врши инспекцијски надзор.

Инспектор не може да буде члан Комисије за технички преглед објеката над којима врши инспекцијски надзор.

Инспектор не може да обавља привредне или друге делатности и послове за себе или другог послодавца из области у којој врши инспекцијски надзор, учествује у раду стручних радних група или тела надзираних субјеката, односно лица која подлежу инспекцијском надзору или ако обавља друге службе, послове и поступке који су у супротности са положајем и улогом инспектора и штете његовој самосталности у вршењу посла.

XII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Привредни преступи енергетског субјекта, односно другог правног лица

Члан 65.

Новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ енергетски субјект, односно друго правно лице ако:

1) отпочне да обавља енергетску делатност без прибављене лиценце у смислу овог закона (члан 4);

2) не обезбеди тајност комерцијалних, пословних и других података до којих је дошао у обављању послова из своје надлежности у смислу овог закона (члан 8. став 5);

3) не омогући приступ систему у смислу овог закона (члан 14);

4) не усклади начин мерења количина нафте и деривата нафте, не обележи трасу нафтовода и продуктовода, не обезбеди заштиту од корозије, не спроводи заваривање нафтовода и продуктовода и испитивање заварених спојева не опреми нафтоводе и продуктоводе системом за даљински надзор и управљање и системом веза у циљу остваривања безбедног и несметаног преноса информација које се односе на коришћење и одржавање нафтовода и продуктовода, електричну опрему и инсталације у зонама опасности не изведе у противпожарној и противексплозивној заштити, не испитује нафтоводе и продуктоводе током изградње а пре пуштања у рад, не пусти у рад нафтовод и продуктовод, не прегледа и одржава сигурносне уређаје и не контролише и одржава нафтовод и продуктовод (члан 21. став 1);

5) не спроводи заштиту енергетских објеката у смислу овог закона (члан 21. став 2);

6) обавља складиштење нафте, деривата нафте и биогорива за сопствене потребе капацитета преко пет тона на једној локацији и снабдевање сопствених превозних средстава на сопственим станицама за снабдевање без прибављене сагласности у смислу овог закона (члан 32);

7) не достави Министарству податке у складу са чланом 45. став 1. овог закона.

8) не достави Министарству податке у складу са чл. 45. и 46. овог закона;

9) стави на тржиште деривате нафте, биогорива или базна уља супротно члану 47. овог закона;

10) не обезбеди оперативне резерве у складу са одредбама чл. 49. и 50. овог закона;

11) не спроводи уградњу, односно стављање у употребу опреме под притиском у складу са законом, техничким и другим прописима (члан 55. став 1. тачка 4);

12) не спроводи прегледе и испитивања опреме под притиском током века употребе у складу са законом, техничким и другим прописима (члан 55. став 1. тачка 6);

13) не изврши решење инспектора и не обавести инспектора о отклањању незаконитости у року који је одређен решењем из члана 56. став 2, члана 59. став 2. и члана 62. став 2. овог закона.

Уз казну за привредни преступ из става 1. тачка 4) овог члана енергетском субјекту, односно другом правном лицу може се изрећи и заштитна мера забране обављања привредне делатности у трајању од шест месеци рачунајући од дана извршности пресуде.

Прекршаји енергетског субјекта – правног лица, односно другог правног лица

Члан 66.

Новчаном казном од 500.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај енергетски субјект - правно лице, односно друго правно лице ако:

- 1) не закључи уговоре у смислу овог закона (члан 15. став 1);
- 2) не води евиденцију у смислу овог закона (члан 15. став 3);
- 3) не води евиденцију о извршеној контроли и одржавању (члан 21. став 1);
- 4) не обезбеди заштиту нафтовода и продуктовода и његових припадајућих надземних уређаја, постројења и објеката од неовлашћене употребе или оштећења (члан 21. став 2);
- 5) не одржава постављене ознаке на траси нафтовода и продуктовода и ознаке које су оштећене или које недостају не доведе у што краћем року у првобитно стање, односно не замени их у смислу овог закона (члан 25);
- 6) не чува трајно целокупну документацију о пројектовању, изградњи, испитивању, пуштању у рад, коришћењу, одржавању и мерама заштите гасовода у смислу овог закона (члан 26);
- 7) власник непокретности не омогући приступ енергетским објектима у смислу овог закона (члан 27. став 2);
- 8) не уклања дрвеће или гране и друго растиње у смислу овог закона (члан 28. став 3);
- 9) не предузима мере у циљу заштите енергетских објеката у смислу овог закона (члан 28);
- 10) не прибави писано одобрење енергетског субјекта који обавља делатност транспорта (члан 29. став 2);
- 11) приликом извођења радова, односно других активности у заштитном појасу нафтовода, односно продуктовода не спроводи техничке услове и мере заштите према упутству енергетског субјекта који обавља делатност транспорта (члан 29. став 4).

Новчаном казном од 50.000 до 100.000 динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у енергетском субјекту, односно у другом правном лицу.

Прекршаји предузетника

Члан 67.

Новчаном казном од 10.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузетник ако:

- 1) отпочне да обавља енергетску делатност без прибављене лиценце у смислу овог закона (члан 4);
- 2) не води евиденцију о извршеној контроли и одржавању (члана 21. став 1);
- 3) не обезбеди заштиту нафтовода и продуктовода и његових припадајућих надземних уређаја, постројења и објеката од неовлашћене употребе или оштећења (члан 21. став 1);

4) не одржава постављене ознаке на траси нафтовода и продуктовода и ознаке које су оштећене или које недостају не доведе у што краћем року у првобитно стање, односно не замени их у смислу овог закона (члан 25);

5) не чува трајно целокупну документацију о пројектовању, изградњи, испитивању, пуштању у рад, коришћењу, одржавању и мерама заштите гасовода у смислу овог закона (члан 26);

6) власник непокретности не омогући приступ енергетским објектима у смислу овог закона (члан 27. став 2);

7) не предузима мере у циљу заштите енергетских објеката у смислу овог закона (члан 28);

8) не прибави писано одобрење енергетског субјекта који обавља делатност транспорта (члан 29. став 2);

9) приликом извођења радова, односно других активности у заштитном појасу нафтовода, односно продуктовода не спроводи техничке услове и мере заштите према упутству енергетског субјекта који обавља делатност транспорта (члан 29. став 4);

10) обавља складиштење нафте, деривата нафте и биогорива за сопствене потребе укупног капацитета преко пет тона и снабдевање сопствених превозних средстава на сопственим станицама за снабдевање без прибављене сагласности у смислу овог закона (члан 32);

11) не достави Министарству податке у складу са чланом 45. став 1. овог закона;

12) не достави податке у складу са чл. 45. и 46. овог закона;

13) не спроводи уградњу, односно стављање у употребу опреме под притиском у складу са законом, техничким и другим прописима (члан 55. став 1. тачка 4);

14) не спроводи прегледе и испитивања опреме под притиском током века употребе у складу са законом, техничким и другим прописима (члан 55. став 1. тачка 6);

15) не изврши решење инспектора и не обавести инспектора о отклањању незаконитости у року који је одређен решењем из члана 56. став 2, члана 59. став 2. и члана 62. став 2. овог закона.

Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара казниће се физичко лице за прекршај ако:

1) не прибави писано одобрење енергетског субјекта који обавља делатност транспорта (члан 29. став 2);

2) приликом извођења радова, односно других активности у заштитном појасу нафтовода, односно продуктовода не спроводи техничке услове и мере заштите према упутству енергетског субјекта који обавља делатност транспорта (члан 29. став 4);

3) власник непокретности не омогући приступ енергетским објектима у смислу овог закона (члан 27. став 2. овог закона).

XIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Започети поступци

Члан 68.

Поступци који су започети до дана ступања на снагу овог закона наставиће се по прописима по којима су започети.

Рок за доношење прописа за извршавање овог закона

Члан 69.

Прописи за извршавање овог закона биће донети у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења прописа из става 1. овог члана, примењиваће се прописи који су донети на основу Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14, 95/18 - др. закон, 40/21, 35/23 - др. закон, 62/23 и 94/24) и Закона о цевоводном транспорту („Службени гласник РС”, број 104/09), ако нису у супротности са одредбама овог закона.

Континуитет обављања енергетске делатности

Члан 70.

Енергетски субјекти који на дан ступања на снагу овог закона обављају енергетску делатност из члана 3. став 1. овог закона настављају да раде и дужни су да свој рад и пословање ускладе са одредбама овог закона.

Лиценце за обављање енергетских делатности из става 1. овог члана које су издате до дана ступања на снагу овог закона важиће до истека рока на који су издате.

Лиценца за обављање енергетске делатности складиштење нафте, деривата нафте и биогорива важиће до истека рока на који су издате под називом складиштење нафте, моторних и енергетских горива и ако енергетски субјект у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона достави ту лиценцу Агенцији ради евидентирања промењеног назива делатности и стављања забележбе на решење којим је лиценца издата.

Лиценце за обављање енергетске делатности трговина нафтом, дериватима нафте, биогоривима, биотечностима, компримованим природним гасом, утечњеним природним гасом и водоником које су издате до дана ступања на снагу овог закона важиће до истека рока на који су издате под називом трговина нафтом, моторним и енергетским горивима из члана 3. овог закона и ако енергетски субјект у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона достави ту лиценцу Агенцији ради евидентирања промењеног назива делатности и стављања забележбе на решење којим је лиценца издата.

У случају обављања делатности из става 2. овог члана моторним горивима која нису обухваћена издатом лиценцом, лиценцирани енергетски субјект је дужан да поднесе Агенцији захтев за измену лиценце, без обзира на промењен назив те лиценце.

Усаглашавање Правила о раду

Члан 71.

Енергетски субјект који обавља делатност транспорта усагласиће Правила о раду са одредбама овог закона и доставити Агенцији ради давања сагласности, најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Упис у катастар система за транспорт

Члан 72.

Власници система за транспорт нафте нафтоводом и власници система за транспорт деривата нафте продуктоводом који су изграђени до дана ступања на снагу овог закона, а који нису уписани у катастар водова, односно инфраструктуре или код другог надлежног органа у складу са посебним законом, дужни су да упис истих изврше у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

Агенција ће издати лиценцу за транспорт нафте нафтоводом без испуњености услова из члана 31. став 6. овог закона, уколико је поднет захтев за упис нафтовода у катастар водова, односно инфраструктуре или код другог надлежног органа.

Прибављање сагласности за складиштење и снабдевање

Члан 73.

Привредни субјекти, предузетници и задруге за складиштење моторних и енергетских горива за сопствене потребе укупног капацитета преко 5 t на једној локацији и за снабдевање сопствених превозних средстава на сопственим станицама за снабдевање превозних средстава за које се не издаје лиценца, дужни су да прибаве сагласност коју издаје Министарство у року од три године од ступања на снагу овог закона.

Почетак примене појединих одредаба овог закона

Члан 74.

Одредбе чл. 35 - 42. овог закона које се односе на електронску процедуру примењивање се од дана израде софтверског решења који подржава овај систем.

Плаћање административне таксе

Члан 75.

До прописивања висине таксе законом којим се уређују републичке административне таксе, подносилац захтева из члана 36. став 1. овог закона који у року од 30 дана од дана објављивања решења из члана 36. став 3. овог члана поднесе нови захтев са позивањем на број решења којим је ранији захтев одбачен и отклони све утврђене недостатке, плаћа половину прописаног износа административне таксе.

Успостављање права својине на систему за транспорт

Члан 76.

Даном ступања на снагу овог закона успоставља се право својине привредног друштва „ТРАНСНАФТА“ АД Панчево (у даљем тексту: Траснафта), на систему за транспорт нафте нафтоводом, као и систему за транспорт деривата нафте продуктоводом који су на дан ступања овог закона у својини Републике Србије, а коју користи то привредно друштво.

Сагласно ставу 1. овог члана право својине се успоставља на свим деловима система за транспорт нафте нафтоводом, као и система за транспорт деривата нафте продуктоводом које је привредно друштво Транснафта стекло као својину или државину, по сили закона, као правни следбеник или правни наследник другог правног лица, коју је изградило сопственим средствима или средствима свог правног претходника, оснивањем, повећањем основног капитала или другим правним послом подобним за пренос права својине.

Ако привредно друштво Транснафта на дан ступања на снагу овог закона није уписано у катастру инфраструктуре као носилац права својине на било ком делу система из става 1. овог члана, има право да у складу са Законом о посебним условима за евидентирање и упис права на непокретностима („Сужбени гласник РС”, број 91/25) поднесе захтев ради уписа права својине на таквом делу система.

Усклађивање пословања

Члан 77.

Правно лице које обавља енергетску делатност из члана 3. овог закона, а послује у форми јавног предузећа или друштва капитала чији је оснивач Република Србија, дужно је да своју организацију, као и своје опште акте усклади са одредбама закона којим се уређује управљање привредним друштвима која су у власништву Републике Србије.

Престанак важења појединих одредаба Закона о енергетици

Члан 78.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе одредбе члана 2. став 1. тач. 5), 23), 82), 88), 89) и 126) у делу који се односи на нафту и деривате нафте, тач. 149), 154), 155), 158), 159), 160) и 161), члана 16. став 1. тач. 18) и 19), члана 18. у делу који се односи на област нафте и деривата нафте, чл. 28 - 29, чл. 35а - 35ж у делу који се односи на сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе, чл. 324 - 339, чл. 342 - 345, чл. 367. ст. 5 - 7, члана 378. у делу који се односи на објекте за складиштење и производњу нафте, деривата нафте и биогорива и прописа о формирању оперативних резерви, члана 380. став 1. тач. 4) и 5) у делу који се односи на објекте за складиштење нафте, деривата нафте, биогорива, компримованог природног гаса и утечњеног природног гаса укупног резервоарског простора већег од 10 m³, члана 385. став 1. у делу који се односи на тржишног инспектора и став 1. тачка 4) и тачка 5) подтачка (3) у делу који се односи на сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе, члана 389. став 1. тач. 8) и 5) у делу који се односи на енергетског субјекта који обављају делатност производње и трговине нафтом, дериватима, биогоривима, намешавања биогорива, биотечностима, компримованим природним гасом, утечњеним природним гасом и водоником и трговине моторним и другим горивима на станицама за снабдевање превозних средстава, тач. 16), 17, 18) и 20) у делу који се односи на енергетског субјекта који обавља делатност транспорта нафте нафтоводом и деривата нафте продуктоводом и тачка 24), члана 390 став 1. тачка 6) у делу који се односи на енергетски објекат из области нафте, деривата нафте, тачка 8) у делу који се односи на енергетски објекат за транспорт нафте нафтоводима, односно транспорт деривата нафте продуктоводима, тачка 9) у делу који се односи на уговор о приступу систему за транспорт нафте нафтоводима или систему за транспорт деривата нафте продуктоводим и тачка 11) у делу који се односи на енергетски објекат за транспорт нафте нафтоводима, односно транспорт деривата нафте продуктоводима, члана 391. став 1. тачка 5) у делу који се односи на област нафте и деривата нафте, тачка 10) у делу који се односи на енергетски објекат из области нафте, деривата нафте и биогорива и тачка 12) у делу који се односи на енергетски објекат за транспорт нафте нафтоводима, односно транспорт деривата нафте продуктоводима, члана 391. став 2 тачка 9) у делу који се односи на енергетски објект за транспорт нафте нафтоводима односно транспорт деривата нафте продуктоводима и тачка 10) у делу који се односи на енергетски објекат из области нафте, деривата нафте и биогорива Закона о

енергетици („Службени гласник РС” бр. 145/14, 95/18 - др. закон, 40/21, 35/23 - др. закон, 62/23 и 94/24).

Ступање на снагу

Члан 79.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона је члан 97. став 1. тачка 6) Устава Републике Србије, којим је између осталог, предвиђено да Република Србија уређује и обезбеђује, јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката и систем обављања појединих привредних и других делатности.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

1. Проблеми које закон треба реши

Закон о енергетици („Службени гласник РС”, број 84/04) (у даљем тексту: закон) донет је 2004. године, после потписивања Атинског меморандума о разумевању о регионалном енергетском тржишту Југоисточне Европе и његовој интеграцији у Европску Заједницу потписан у Атини 8. децембра 2003. године и као предуслов за потписивање Уговора о оснивању Енергетске заједнице (ЕЗ).

Доношењем овог закона започет је процес реформи енергетског сектора са циљем обезбеђења предуслова за развој и ефикаснији рад свих субјеката који обављају енергетске делатности према тржишним принципима пословања, као и усаглашавање овог закона са прописима Европске уније.

Такође је створен основ да се за имплементацију прописа који се односе на обавезу раздвајања енергетских субјеката, рачуноводствено, технички и правно, организовање регулаторног тела, регулисање енергетских делатности, приступ систему и тржишту енергије, прикључење на систем, и слично, а све уз поштовање прописа о заштити животне средине, енергетске ефикасности и повећања коришћења обновљивих извора енергије како би се обезбедила сигурност снабдевања енергијом.

Овим законом основана је Агенција за енергетику Републике Србије, као независно регулаторно тело за обављање послова на унапређивању и усмеравању развоја тржишта енергије на принципима недискриминације и ефикасне конкуренције, праћењу примене прописа и правила за рад енергетских система, усклађивању активности енергетских субјеката на обезбеђивању редовног снабдевања купаца енергијом и услугама и њихову заштиту и равноправан положај, као и других послова.

Након доношења наведеног закона, Република Србија је 2005. године потписала и 2006. године ратификовала Уговор о оснивању Енергетске заједнице између Европске заједнице и Републике Албаније, Републике Бугарске, Босне и Херцеговине, Републике Хрватске, Бивше Југословенске Републике Македоније, Републике Црне Горе, Румуније, Републике Србије и Привремене Мисије Уједињених нација на Косову у складу са Резолуцијом 1244 Савета безбедности УН („Службени гласник РС”, број 62/06-у даљем тексту: Уговор).

У области нафте, на петом састанку Савета министара који је одржан дана 11. децембра 2008. године донета је Одлука бр. 2008/03/МС–ЕпС о проширењу Уговора и на нафтну област. Једно од најзначајнијих питања из ове области је успостављање система обавезних резерви нафте у складу са Директивом 2009/119/ЕЗ којом се намеће обавеза земљама чланицама да држе минималне резерве нафте и/или деривата нафте.

На десетом састанку Савета министара који је одржан дана 18. октобра 2012. године, Савет министара је усвојио Одлуку о примени Директиве 119/2009/ЕЗ којом се Државе чланице обавезују да успоставе обавезне резерве нафте и/или деривата нафте не касније од 1. јануара 2023. године.

Доношењем Закона о енергетици 2011. године („Службени гласник РС”, бр. 57/11, 93/12 и 124/12) у области нафте, створен је основ за обезбеђивање оперативних резерви енергената.

Доношењем Закона о робним резервама 2013. године („Службени гласник РС”, бр. 104/13, 145/14 – др. закон и 95/18 – др. закон) створен је основ за потпуни пренос директиве 2009/119/ЕС у српско законодавство, након чега је успостављен систем формирања и одржавања обавезних резерви.

Поред наведених закона донет је и Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника („Службени гласник РС”, број 104/09) којим се уређују се услови за безбедан и несметан цевоводни транспорт гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцију гасовитих угљоводоника, пројектовање и изградња, одржавање и коришћење цевовода и унутрашњих гасних инсталација.

Дана 25. августа 2013. године Влада је донела Закључак 05 Број: 337-7135/2013-1 којим се у тачки 1. констатује да ће Споразум о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица с једне стране и Републике Србије са друге стране у складу са чланом 138. Споразума ступити на снагу 1. септембра 2013. године након што је Генерални секретаријат Савета Европске уније 24. јула 2013. године нотом известио Мисију Републике Србије при Европској унији о окончању поступка одобравања Споразума.

Ступањем на снагу овог споразума, у области нафте преузета је обавеза транспоновања и имплементације Регулative (ЕУ) 2964/95 од 20. децембра 1995. године о евиденцији увоза сирове нафте и испоруке у Заједницу и Одлука Комисије 1999/280/ЕК у вези са процедуром Комисије за информацијама и консултацијама о цени снабдевања сировом нафтом и ценама деривата нафте за потрошаче.

Доношењем Закона о енергетици 2014. године („Службени гласник РС”, бр. 145/14 95/18 – др. закон, 40/21, 35/23 – др. закон, 62/23 и 94/24) настављен је процес реформи енергетског сектора са циљем обезбеђења услова за развој и ефикаснији рад свих субјеката који обављају енергетске делатности према тржишним принципима пословања, као и усаглашавање овог закона са прописима Европске уније. Такође, створен је основ за потпуно транспоновања и имплементацију Регулative (ЕУ) 2964/95 и Одлуке Комисије 1999/280/ЕК. у циљу обављања извршних и стручних послова који се односе на обавезне резерве нафте, деривата нафте и природног гаса образује се Управа за резерве енергената, као орган управе у саставу Министарства и утврђује њена надлежност. Такође, овим законом уводи се обавеза прибављања сагласности за складиштење нафте, деривата нафте и биогорива за сопствене потребе и снабдевање сопствених возила на сопственим станицама чиме ће се створити могућност контроле и сузбијање црног тржишта деривата нафте.

Како је област нафте уређена низом прописа од којих су најзначајнији Закон о енергетици, Закон о робним резервама и Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника, као и низом подзаконских аката, доношењем секторског Закона о нафти, одредбе везане за област нафте, као и друга моторна и енергетска горива биће пренете у јединствен закон, што ће омогућити боље сагледавање и уређење ове области.

Одредбе Предлога закона не стварају нове обавезе за привредна друштва чији је оснивач Република Србија и не утичу на њихове обавезе прописане законом којим је уређено управљање привредним друштвима која су у власништву Републике Србије.

2. Циљеви који се законом постижу

Основни циљ овог закона је да се створе услови за сигурно, квалитетно и поуздано снабдевање нафтом, дериватима нафте и другим моторним и енергетским горивима, као и за уравнотежен развој сектора.

Након доношења овог закона очекује се постизање следећих ефеката:

- усклађивање домаћег регулаторног оквира са регулаторним оквиром Европске уније и њеним правним тековинама;
- давање основа да се подзаконским актима уреде питања која се односе на прописе ЕУ;
- давање основа да се подзаконским актима уреде питања од националног интереса као што је маркирање деривата нафте;
- давање основа да се подзаконским актима уреде питања везана за пројектовање, изградњу, коришћење и заштиту енергетских објеката;
- увођење појмова моторна и енергетска горива чиме се обједињују сродне делатности трговине и складиштења моторних бензина, авионских бензина, млазних горива, гасних уља, бродских горива, ауто гаса, биогорива, компримованог природног гаса, утечњеног природног гаса, водоника и других горива;
- уређена права и дужности инспекције опреме под притиском, енергетске инспекције и тржишне инспекције.

3. Разматране могућности да се проблем реши без доношења закона и зашто је доношење закона најбољи начин решавања проблема

Доношење овог закона је једини ефикасан начин да се постигну циљеви наведени у **тачки 2.** Без доношења овог закона није могуће остварити наведене циљеве.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона дефинисан је предмет закона.

Чланом 2. Предлога закона уведени су и дефинисани поједини изрази са њиховим значењима, употребљени у овом закона.

Чланом 3. Предлога закона дефинишу се енергетске делатности у смислу обог закона.

Чланом 4. Предлога закона прописују се под којим условом неко привредно друштво, односно друго правно лице или предузетник може да обавља енергетску делатност, а то је да поседује лиценцу за обављање енергетске делатности, као и да делатности које се обављају као делатности од општег интереса моће обављати друштво капитала чији је једини власник Република Србија, зависно друштво чији је једини власник то друштво капитала, као и правно лице или предузетник, коме је Влада поверила обављање те делатности у складу са посебним законом.

Чланом 5. Предлога закона уређују се обавеза енергетског субјекта који обавља делатност производње деривата нафте у погледу енергетског објекта који користи за обављање делатности, као и обавеза обезбеђивања отпремних резервоара.

Чланом 6. Предлога закона уређује се коришћење енергетских објеката у којима се истовремено обављају енергетске делатности намешавања и трговина на мало.

Чланом 7. Предлога закона предвиђа се могућност да енергетски субјект који обавља енергетску делатност намешавања биогорива са горивима нафтног порекла на одређеним енергетским објектима може ове енергетске објекте користити и за обављање делатности намешавања биотечности са горивима нафтног порекла, уколико су ти објекти декларисани за такву намену.

Чланом 8. Предлога закона прописује се обавеза раздвајања рачуна када енергетски субјект обавља више енергетских делатности, затим обавеза енергетског субјекта да за сваку делатност појединачно сачини годишњи биланс стања и биланс успеха, обавеза обезбеђивања ревизије годишњих финансијских извештаја у складу са законом, и обавеза тајности комерцијално осетљивих података и информација о својим активностима.

Чланом 9. Предлога закона прописује се обавеза да су енергетски субјекти који обављају енергетске делатности које утврђује овај закона дужни да приоритетно обезбеде довољне количине енергената потребне за живот и рад грађана и пословање привредних субјеката и њихово снабдевање енергентима на сигуран, поуздан и квалитетан начин, уважавајући критеријум економичности испоруке. Такође, у вези са поступцима и критеријумима за утврђивање поремећаја у снабдевању, надлежностима и одговорностима ради отклањања поремећаја у снабдевању, као и поступцима за нормализацију снабдевања тржишта Републике Србије у области нафте овај члан упућује на прописима којим је уређена област обавезних резерви нафте, деривата нафте и природног гаса.

Чланом 10. Предлога закона дефинише се шта је систем за транспорт нафте нафтоводима и систем за транспорт деривата нафте продуктоводима.

Чланом 11. Предлога закона прописује обавезе енергетског субјекта који обавља делатност транспорта нафте нафтоводима и енергетског субјекта који обавља делатност транспорта деривата нафте продуктоводима у вези са радом, одржавањем транспортног система.

Чланом 12. Предлога закона прописује се обавеза израде Плана развоја транспортног система у складу са Стратегијом развоја енергетике и Програмом остваривања стратегије развоја енергетике и других стратешких аката који уређују развој енергетске инфраструктуре, садржај инвестиција, као и подношења овог плана Агенцији за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: Агенција).

Чланом 13. Предлога закона прописује се обавеза енергетског субјекта о доношењу правила о раду система за транспорт нафте нафтоводом, односно правила о раду система за транспорт деривата нафте продуктоводом, као и садржај ових планова.

Чланом 14. Предлога закона прописује се енергетском субјекту обавеза омогућавања приступа систему за транспорт корисницима система по принципу јавности и недискриминације у складу са одредбама овог закона, као и прописима и Правилима о раду.

Чланом 15. Предлога закона дефинисано је да се приступ транспортном систему уређује уговором о приступу који закључују енергетски субјект који обавља транспорт и корисник система, као и да енергетски субјект води евиденцију уговора о приступу.

Чланом 16. Предлога закона уређује се под којим условима и у којој форми енергетски субјект може одбити приступ транспортном систему.

Чланом 17. Предлога закона прописана је обавеза енергетског субјекта који обавља транспорт да омогући транзит нафте или транзит деривата нафте на принципу регулисаног приступа, недискриминације и јавности, као и право да одбије приступ систему уколико су испуњени услови из закона. Такође, утврђени су разлози за одбијање приступа систему.

Чланом 18. Предлога закона утврђена је обавеза тајности комерцијалних и пословних података на страни енергетског субјекта који обавља транспорт.

Чл. 19-21. Предлога закона уређују се услови пројектовања и изградње енергетских објеката за производњу деривата нафте, система за транспорт деривата нафте и објекти за складиштење нафте и деривата нафте, као и шта прописује министар надлежан за послове енергетике.

Чланом 22. Предлога закона уређује услове под којима се транспортни системи, који су привремено искључени из употребе, могу пустити у рад.

Чл. 23-26. Предлога закона утврђује се дужност енергетских субјеката да енергетске објекте користе и одржавају у складу са техничким и другим прописима који се односе на делатност коју обављају, условима заштите од пожара и експлозија, заштите животне средине, дужност да својим актима утврде функционалне захтеве, поступак и начин руковања опремом и одржавања опреме према препоруци произвођача опреме, дужност заштите нафтовода и продуктовода, његових припадајућих надземних уређаја, постројења и објеката од неовлашћене употребе, дужност одржавања постављених ознака на траси нафтовода или продуктовода и дужност трајног чувања целокупне документације о пројектовању, изградњи, испитивању, пуштању у рад, коришћењу, одржавању и мерама заштите.

Чланом 27. Предлога закона утврђује се право енергетског субјекта на прелазак преко непокретности другог власника ради извођења радова на одржавању, контроли исправности објекта, уређаја, постројења или опреме и других радова, док ти радови трају и обавеза да, уколико у току радова, нанесе штету власнику непокретности исту надокнади.

Чланом 28. Предлога закона утврђује се забрана изградње објекта који нису у функцији обављања енергетских делатности, као и извођење других радова испод, изнад или поред нафтовода и продуктовода, супротно закону, као и техничким и другим прописима и засађивање дрвећа и другог растиња на земљишту изнад, испод или на непрописној удаљености од нафтовода и продуктовода. Такође, утврђује се да власници и носиоци других права на непокретностима које се налазе испод, изнад или поред нафтовода и продуктовода не могу предузимати радове или друге радње којима се онемогућава или угрожава рад нафтовода и продуктовода без претходно издатих позитивних услова енергетског субјекта који је власник, односно корисник нафтовода и продуктовода, као и да се услови издају у поступку обједињене процедуре, у складу са прописима којима се уређује област планирања и изградње и садржи техничке услове у складу са законом, техничким и другим прописима.

Чланом 29. Предлога закона утврђује се да се у заштитном појасу нафтовода и продуктовода не смеју се изводити радови који нису уређени прописима којима се уређује област планирања и изградње и друге активности, изузев пољопривредних радова дубине до 0,5 метара, без писменог одобрења енергетског субјекта који обавља транспорт, као и да правно или физичко лице које је добило одобрење мора приликом извођења радова, односно других активности у заштитном појасу нафтовода, односно продуктовода, спроводити мере заштите према упутству енергетског субјекта који обавља транспорт.

Чланом 30. Предлога закона уређује се могућност измештања енергетског објекта и обавезу сношења трошкова измештања.

Чланом 31. Предлога закона уређује се питање својине на систему за транспорт нафте нафтоводима и систему за транспорт деривата нафте продуктоводима.

Чл. 32-34. Предлога закона уређују се услови, рокови и овлашћења Министарства у поступку давања сагласности за складиштење моторних и енергетских горива за сопствене потребе и за снабдевање сопствених превозних средстава на сопственим станицама за снабдевање.

Чланом 35. Предлога закона уређује се поступање Министарства у спровођењу поступка у вези са сагласношћу за складиштење и снабдевање за сопствене потребе.

Чланом 36. Предлога закона уређује се поступак поступања по захтеву у поступку у вези са сагласношћу за складиштење и снабдевање за сопствене потребе.

Чл. 37-39. Предлога закона уређује се начин доставе поднесака, форма документа који се достављају и начин доставе решења странци.

Чл. 40. и 41. Предлога закона уређује се начин достављања странци електронским путем и дужност Министарства да успостави и одржава електронску огласну таблу.

Чланом 42. Предлога закона прописана је сходна примена закона којим се уређује општи управни поступак, на питања која се односе на поступке који нису посебно уређени овим законом.

Чл. 43. и 44. Предлога закона уређује се питање цена моторних и енергетских горива и услуга које пружају енергетски субјекти, као и начин утврђивања највиших цена основних деривата нафте у случају спречавања поремећаја на тржишту нафте и деривата нафте.

Чл. 45. и 46. Предлога закона прописана је обавеза енергетских субјеката да Министарству достављају неопходне податке о набавци и продаји нафте, моторних и енергетских горива, о производњи сирове нафте, просечној цени производње, петогодишњи план развоја и инвестиција, податке о планираним или започетим инвестицијама и податке о прекидима рада постројења.

Чл. 47. и 48. Предлога закона дефинише се обавеза маркирања горива и надлежност Министарства које врши мониторинг квалитета.

Чл. 49. и 50. Предлога закона уређује се дужност обезбеђивања оперативних резерви, које се користе у случају краткотрајних поремећаја на тржишту и других ситуација због којих је угрожена сигурност рада, односно снабдевања енергијом, обвезници као и висина ових резерви.

Чланом 51. Предлога закона утврђује се да надзор над спровођењем овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши Министарство.

Чл. 52-64. Предлога закона прописан је инспекцијски надзор над применом овог закона и подзаконских аката донетих на основу овог закона, права и дужности инспектора опреме под притиском, енергетског инспектора и тржишног инспектора, овлашћења инспектора, дужности привредних друштава и других правних лица над којима се врши инспекцијски надзор, поступак у случају изјављивања жалбе Министарству против решења инспектора и забрана инспектора у учествовању и обављању привредне или друге делатности из области у којој врши инспекцијски надзор.

Чланом 61. Предлога закона установљена су бића привредних преступа и одређене висине новчаних казни.

Чл. 62. и 63. Предлога закона установљена су бића прекршаја и одређене висине новчаних казни.

Чланом 64. Предлога закона уређују се услови под којима Агенција изриче новчану казну.

Чл. 65-67. Предлога закона прописане су казнене одредбе.

Чланом 68. Предлога закона је предвиђено да поступци који су покренути пре ступања на снагу овог закона буду окончани по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона,

Чланом 69. Предлога закона прописан је рок за доношење подзаконских прописа као и који ће се прописи примењивати до доношења истих.

Чланом 70. Предлога закона предвиђено је да енергетски субјекти који на дан ступања на снагу овог закона обављају енергетску делатност из чл.3

ст.1, настављају да раде и дужни су да свој рад и пословање ускладе са одредбама овог закона.

Чланом 71. Предлога закона предвиђена је енергетским субјектима обавеза усаглашавања Правила о раду са одредбама овог закона.

Чланом 72. Предлога закона дефинисан је рок у којем су власници мрежа за транспорт нафте нафтоводом и власници мрежа за транспорт деривата нафте продуктоводом које су изграђене до дана ступања на снагу овог закона, а које нису уписане у катастар водова, односно инфраструктуре или код другог надлежног органа, изврше овај упис.

Члан 73. Привредни субјекти, предузетници и задруге за складиштење моторних и енергетских горива за сопствене потребе укупног капацитета преко 5 тона и за снабдевање сопствених превозних средстава на сопственим станицама за снабдевање превозних средстава за које се не издаје лиценца, дужни су да прибаве сагласност коју издаје министарство надлежно за послове енергетике.

Чланом 74. Предлога закона прописано је да се одредбе члан а35-42 овог закона које се односе на електронску процедуру примењиваће се од дана израде софтверског решења који подржава овај систем.

Чланом 75. Предлога закона прописна је прелазна одредба која утврђује да до прописивања висине таксе законом којим се уређују републичке административне таксе, подносилац захтева из члана 36. став 1. овог закона који у року од 30 дана од дана објављивања решења из члана 36. став 3. овог члана поднесе нови захтев са позивањем на број решења којим је ранији захтев одбачен и отклони све утврђене недостатке, плаћа половину прописаног износа административне таксе

Чланом 76. Предлога закона прописана је прелазна одредба да у случају где Траснафта на дан ступања на снагу овог закона није уписано у катастру инфраструктуре као носилац права својине на било ком делу система, има право да у складу са Законом о посебним условима за евидентирање и упис права на непокретностима.

Чланом 77. Предлога закона прописано је да је правно лице које обавља енергетску делатност из члана 3. овог закона, а послује у форми јавног предузећа или друштва капитала чији је оснивач Република Србија, дужно да своју организацију, као и своје опште акте усклади са одредбама закона којим се уређује управљање привредним друштвима која су у власништву Републике Србије

Чланом 78. Предлога закона је прописано да даном ступања на снагу овог закона престају да важе назначене одредбе Закон о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14, 95/2018 - др. закон, 40/21, 35/23 - др. закон, 62/23 и 94/24).

Чланом 79. Предлога закона регулисано је ступање на снагу предметног закона.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Овај закон неопходно је донети по хитном поступку, у складу са одредбама члана 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12-пречишћен текст), имајући у виду да је Споразум о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица с једне стране и Републике Србије са друге стране преузета је обавеза транспоновања

и имплементације Регулative (ЕУ) 2964/95 од 20. децембра 1995. године о евиденцији увоза сирове нафте и испоруке у Заједницу и Одлука Комисије 1999/280/ЕК у вези са процедуром Комисије за информацијама и консултацијама о цени снабдевања сировом нафтом и ценама деривата нафте за потрошаче.

VI. ОБРАЗАЦ ИЗВЕШТАЈА О СПРОВЕДеноЈ ЕХ АНТЕ АНАЛИЗИ ЕФЕКТА ПРЕДЛОГА ЗАКОНА О НАФТИ

1. Сагледавање постојећег стања

1) Приказати постојеће стање у предметној области у складу са важећим правним оквиром.

Да ли се у предметној области примењује пропис или предметна област није била уређена прописом? Приказати постигнути учинак примене важећег прописа, и проценити да ли је постигнути учинак примене важећег прописа у складу са циљем који је одређен кад је пропис донет, тј. приказати која одступања су примећена од циљне вредности показатеља учинка. Приказати да ли се решења важећег прописа примењују у потпуности и у складу са роковима прописаним у важећем пропису. Приказати доступне информације и вредности других показатеља који се прате у области уколико предметна област није уређена прописом.

Предметна област је уређена Стратегијом развоја енергетике, Програмом остваривања Стратегије, Законом о енергетици, Законом о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника и Законом о робним резервама, као и низом подзаконских аката.

Реализација енергетске политике прати се кроз израду Извештаја о степену реализације Стратегије развоја енергетике и Програма остваривања Стратегије, Извештаја о реализацији Интегрисаног националног енергетског и климатског плана.

Показатељи који се прате у вези наведених извештаја су степен реализације циљева енергетске политике сагласно обавезама према Уговору о Енергетској заједници, мера, пројеката и активности дефинисаних за све области енергетике (електрична енергија, топлотна енергија, угаљ, нафта, гас). Вредности показатеља се исказују кроз различите индикаторе дефинисане у оквиру наведених документа за сваку област енергетике посебно.

Поред тога прати се реализација енергетског биланса Републике Србије а показатељи су вредности домаће производње примарне енергије, нето увоз енергије и енергената, укупно снабдевање енергијом, финална потрошња енергије и др. Вредности ових показатеља се одређују на годишњем нивоу.

У предметној области примењује се Закон о енергетици и Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника и њихови подзаконски акти. Решења из важећих прописа се примењују у потпуности и у складу са роковима прописаним у важећем пропису. Преко изјављених жалби на решења надлежних органа, достављених захтева за мишљење у вези примене одредба ових закона прати се могућност практичне примене одредаба закона и уочавају проблеми у практичном поступању. У току примене наведених закона праћена је усклађеност са другим прописима, односно јасност прописа и њихова примењивост.

2) Да ли је уочен проблем у области и на коју циљну групу се односи? Представити узроке и последице проблема?

На основу приказа постојећег стања описати проблем који је потребно решити и оценити опасност и размере проблема. Одредити циљне групе на које проблем директно или индиректно утиче (нпр. привредни субјекти у одређеној делатности, угрожене друштвене групе, органе, односно организације који врше јавна овлашћења, итд.) и описати тај утицај. Одредити узроке настанка проблема и његове последице.

Уочени проблеми се односе на потребу уређења области нафте и деривата нафте секторским Законом о нафти којим ће, између осталог, да се прецизно дефинишу моторна и енергетска горива, која поред деривата нафте обухватају и друге врсте горива као што су биогорива, компримовани природни гас, утечњени природни гас, водоник и друго (у складу са прописима којима се дефинишу њихови технички и други захтеви) и у складу са тим коригују називи лиценци за обављање енергетских делатности.

Приликом дефинисања услова за обављање енергетских делатности, уочена је потреба за увођењем изузећа за Управу за резерве енергената и Републичку дирекцију за робне резерве, како би се овим органима пружила могућност набавке нафте и деривата нафте за потребе тржишта Републике Србије у иностранству, уколико је то економски оправдано и уколико је у оквиру њихових надлежности.

Кроз овај закон, прецизираће се и употреба енергетских објеката у оквиру обављања појединих енергетских делатности, чиме ће се отклонити уочене нејасноће код енергетских субјеката.

Поред наведеног, јасније ће се уредити садржај правила о раду, садржај правилника који доноси министар у вези са пројектовањем и градњом нафтовода и продуктовода, обавеза привредних субјеката којима је издата Сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе, као и права и дужности инспектора опреме под притиском, енергетског инспектора и тржишног инспектора.

3) Да ли постоје неки други разлози за промену (интервенцију) у области у случају да није уочен проблем?

Навести разлоге за доношење прописа уколико разлог за његово доношење није решавање проблема. Уколико је разлог за интервенцију усклађивање националног законодавства са законодавством Европске уније, потребно је навести информацију о пропису Европске уније са којим се усклађује национално законодавство (назив директиве, уредбе или осталих правних аката) и процењеним тренутним нивоом усклађености и сегментима прописа Европске уније са којим се усклађује национално законодавство. Исте информације се наводе и у случају усклађивања националног законодавства са преузетим међународним обавезама.

Не постоје други разлози за промену (интервенцију) у области.

2. Утврђивање циља

1) Који циљ је потребно постићи?

Циљ треба да буде дефинисан према жељеним ефектима које је потребно постићи у предметној области у односу на циљну групу или на животну средину, имајући у виду уочени проблем који је потребно решити, као и узроке и последице тог проблема или промену коју је потребно постићи. Циљ треба да буде прецизан, мерљив, друштвено прихватљив, остварив и временски одређен (тј. да садржи рок за постизање).

Спровођењем аката којим је уређена област нафте успостављен је оквир за обављање енергетских делатности у области нафте, начин организовања и

функционисања тржишта нафте и деривата нафте, права и обавезе учесника на тржишту, безбедан и несметан цевоводни транспорт, пројектовање, изградња, одржавање и коришћење цевовода, као и формирање и одржавање обавезних резерви нафте и деривата нафте.

Како је област нафте уређена низом прописа од којих су најзначајнији наведени закони као и низом подзаконских аката, доношењем секторског Закона о нафти, одредбе везане за област нафте, као и друга моторна и енергетска горива се преносе у јединствен закон, што омогућава боље сагледавање и уређење ове области.

Основни циљ Закона је да се створе услови за сигурно, квалитетно и поуздано снабдевање нафтом, дериватима нафте и другим моторним и енергетским горивима, као и за уравнотежен развој сектора.

2) Да ли је циљ који се постиже доношењем прописа усклађен са циљевима важећих планских докумената и приоритетним циљевима Владе?

Навести назив, циљ и меру планског документа и/или приоритетни циљ и резултат Владе (планиран Акционим планом за спровођење Програма Владе) који предвиђа доношење прописа. Навести разлоге уколико пропис одступа од циљева и/или мера предвиђених планским документима и приоритетних циљева и резултата Владе.

Циљ који се постиже доношењем прописа усклађен је са циљевима важећих планских докумената и приоритетним циљевима Владе - Приоритетни циљ 1.4. Енергетска безбедност и транзиција ка одрживој енергетици, 1.4.4. Повећање капацитета за (пренос) цевоводни транспорт и складиштење нафте.

Поред наведеног, циљ је да се створе услови за сигурно, квалитетно и поуздано снабдевање нафтом, дериватима нафте и другим моторним и енергетским горивима, као и за уравнотежен развој сектора.

3) На основу ког показатеља учинка се утврђује да ли је дошло до постизања циља?

Одредити мерљив показатељ учинка на основу ког се прати степен постизања циља и његову почетну и циљну вредност. Уколико није могуће одредити квантитативни показатељ учинка, потребно је навести разлоге због којих то није могуће и одредити квалитативни показатељ учинка.

Постизање циљева може се утврдити на основу следећих показатеља учинка:

- смањење застоја у испоруци сирове нафте (Извештај о сигурности снабдевања);
- повећање издатих Сагласности за складиштење, односно снабдевање за сопствене потребе (Министарство рударства и енергетике);
- повећање броја измењених решења којим се издаје Сагласности за складиштење, односно снабдевање за сопствене потребе (Министарство рударства и енергетике);
- смањење утврђених неправилности у поступку теренске контроле присутности маркера у дериватима нафте у односу на укупан број извршених теренских контрола енергетских субјеката и крајњих корисника (Извештај МУСТ – тржишна инспекција);
- смањење утврђених неправилности у поступку инспекцијског надзора инспектора опреме под притиском (Извештај Министарства рударства и енергетике – Инспекција опреме под притиском).

4) Дефинисати извор провере и рокове за прикупљање података за праћење примене прописа.

На који начин, из којих извора провере и у којим роковима ће се прикупљати подаци на основу којих ће се пратити примена прописа (достизање циљне вредности показатеља, потпуност примене решења прописа у складу са планираним роковима, итд.)? Која организациона јединица у оквиру органа ће бити задужена за праћење примене прописа?

Организациона јединица у оквиру Министарства рударства и енергетике, која ће бити задужена за праћење примене прописа је Сектор за нафту и гас. Подаци на основу којих ће се пратити примена прописа се прибављају путем вршења надзора над применом овог Закона.

Надзор над спровођењем одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши Министарство. Надзор над спровођењем одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши и министарство надлежно за послове трговине, министарство надлежно за послове заштите од пожара и експлозија, министарство надлежно за послове финансија, министарство надлежно за послове саобраћаја, као и министарство надлежно за послове заштите животне средине, у складу са посебним законом.

Инспекцијски надзор врши Министарство преко инспектора опреме под притиском и енергетског инспектора. Аутономној покрајини поверава се вршење инспекцијског надзора из става 1. овог члана на територији аутономне покрајине. Инспекцијски надзор над спровођењем одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона, које се односе на маркирање, мониторинг и квалитет моторних и енергетских горива, врши министарство надлежно за послове трговине преко тржишних инспектора у складу са овим законом, као и законом којим се уређује трговина и законом којим се уређује заштита потрошача.

Подаци на основу којих ће се пратити примена прописа се добијају на основу редовног извештавања енергетских субјеката (недељно, месечно), редовног извештавања лица које пружа услугу маркирања и мониторинга (месечно, годишње), годишњег извештаја Агенције за енергетику Републике Србије, годишњег извештаја о сигурности снабдевања нафтом и дериватима нафте, редовног и ванредног инспекцијског надзора (записници инспектора), решавањем по жалбама на решења инспектора опреме под притиском и енергетских инспектора, као и жалбама на решења Агенције за енергетику (другостепени поступци).

3. Идентификовање опција

1) Да ли је циљ могуће постићи применом „status quo” опције? Приказати последице примене „status quo” опције.

Приказати најважније потенцијалне последице изостанка промене или интервенције на циљне групе, односно на област која се уређује прописом. Навести најзначајније економске, друштвене, управљачке и финансијске ефекте, ефекте на животну средину, односно ризике због којих се одустало од примене ове опције.

Циљ није могуће постићи применом „status quo” опције. Применом „status quo” није могуће област уредити на начин који доприноси остварењу циља.

2) Да ли је циљ могуће постићи искључиво применом подстицајних, информативно-едукативних, институционално-управљачких или мера за обезбеђивање добара и услуга, без доношења новог или измене постојећег прописа? Навести разлоге због којих се одустало од примене ове опције.

Описати разматрану опцију која подразумева постизање циља кроз примену подстицајних, информативно-едукативних, институционално-управљачких или мера за обезбеђивање добара и услуга (нпр. финансијски подстицаји, појачан инспекцијски надзор, саморегулација, информативно едукативне кампање, унапређење сарадње између органа јавне власти, ажурирање регистара и евиденција, поједностављење административних поступака и/или захтева итд.), а без промене регулаторног оквира. Навести најзначајније економске, друштвене, управљачке и финансијске ефекте, ефекте на животну средину, односно ризике због којих се одустало од примене ове опције.

Применом подстицајних, информативно-едукативних, институционално-управљачких или мера за обезбеђивање добара и услуга, без доношења новог прописа, није могуће постићи циљ, с обзиром да се ради о материји која се може уредити само законом.

Након спроведених консултација са заинтересованим странама, одустало се од примене ове опције.

3) Које су кључне промене које се прописом предлажу ради постизања циља?

Описати предложена решења прописа којима се мењају права и обавезе физичких и правних лица, начин њиховог остваривања, као надлежности и начин вршења надлежности од стране органа јавне управе (нпр. измена услова за излазак на тржиште, измена права и обавеза и/или измена критеријума за остваривање права или испуњење обавеза за грађане и/или привреду, увођење или измена регистра, измена надлежности, формирање нове надлежне институције/укидање или спајање постојећих институција, итд.).

Кључне промене су увођење појмова моторна и енергетска горива чиме се обједињују сродне делатности трговине и складиштења моторних бензина, авионских бензина, млазних горива, гасних уља, бродских горива, ауто гаса, биогорива, компримованог природног гаса, утечњеног природног гаса, водоника и других горива.

Јасније су дефинисани појмови нафтовода и продуктовода, као и система за транспорт нафте нафтоводом и система за транспорт деривата нафте продуктоводом.

У вези са сагласношћу за складиштење и снабдевање за сопствене потребе прописана је обавеза привредним субјектима, предузетницима и задругама којима је издата Сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе да поднесу захтев за измену решења којим је издата сагласност, у случају промена у вези са енергетским објектима на којима се обавља складиштење и снабдевање за сопствене потребе, као и наступања других околности које се односе на испуњење услова на основу којих се издаје сагласност. Такође, дат је прелазни рок да се за постојеће објекте сагласност прибави у року од три године,

Поред наведеног, на јаснији начин се уређују права и дужности инспекције опреме под притиском, енергетске инспекције и тржишне инспекције и даје се основ да се подзаконским актима боље уреде питања везана за пројектовање, изградњу, коришћење и заштиту енергетских објеката, као и правила о раду система за транспорт нафте нафтоводом,

односно правила о раду система за транспорт деривата нафте продуктоводом.

4) Које опције су разматране приликом израде прописа и навести разлоге због којих се од њих одустало?

Представити различите опције које су разматране приликом дефинисања кључних решења предложених прописом и описати најзначајније економске, друштвене, управљачке и финансијске ефекте, ефекте на животну средину, односно ризике због којих се одустало од ових опција. Када се прописом врши усаглашавање домаћег правног оквира са правним тековинама Европске уније, потребно је размотрити опције које се односе на начин примене кључних решења акта који се транспонује.

Имајући у виду предложене измене, нису разматране друге опције, јер се предложена материја може уредити само изменом законске регулативе. Ниме, предложене измене се односе прецизирање дефиниција моторних и енергетских горива, увођење изузећа за Управу за резерве енергената и Републичку дирекцију за робне резерве, како би се овим органима пружила могућност набавке нафте и деривата нафте за потребе тржишта Републике Србије у иностранству, уколико је то економски оправдано и уколико је у оквиру њихових надлежности, прецизирање употребе енергетских објеката у оквиру обављања појединих енергетских делатности, уређење садржаја правила о раду, садржај правилника који доноси министар у вези са пројектовањем и градњом нафтовода и продуктовода, обавеза привредних субјеката којима је издата Сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе, као и права и дужности инспектора опреме под притиском, енергетског инспектора и тржишног инспектора.

5) Која је међународна упоредна пракса у регулисању области?

Представити кључна решења у предметној области у упоредивим земљама Европске уније, земљама у окружењу или другим упоредивим земљама. Уколико се овим прописом врши усклађивање са прописом Европске уније представити релевантне налазе ех-анте анализе ефеката које је спровела администрација Европске уније, уколико је ова анализа доступна.

Законом о нафти уређује се начин организовања и функционисања тржишта нафте, деривата нафте и других моторних и енергетских горива, права и обавезе учесника на тржишту, пројектовање, изградња, коришћење и заштита енергетских објеката у области нафте, формирање и коришћење оперативних резерви, као и надзор над спровођењем овог закона. У мањој мери се врши усаглашавање са прописима Европске уније. Међународна пракса у вези са уређењем области нафте, с обзиром да је мањим делом уређена регулативом ЕУ везана је за доношење националних прописа. Регулативом ЕУ уређује се област обавезних резерви нафте и деривата нафте, која није обухваћена овим законом, као и достављање података о набавци и продаји нафте, моторних и енергетских горива који се односе на врсту, количину, порекло, цену и квалитет, као и податке о производњи сирове нафте и просечној цени производње сирове нафте, чије достављање је у

4. Анализа економских ефеката

1) Да ли се предложеним решењима прописа уводи нови, укида или мења постојећи административни поступак и/или административни

захтев за привредне субјекте и који су позитивни ефекти овог решења? Да ли предложена решења утичу на повећање или умањење административних трошкова¹ и колико износи повећање или умањење административних трошкова које сноси привредни субјект?

Описати административни поступак и/или административни захтев који се уводи, укида или мења и одредити привредне субјекте на коју се односи (правна форма, величина, делатност, итд). Проценити износ повећања или умањења административног трошка који настаје као последица увођења, укидања или измене административног поступка и/или административног захтева. Одредити да ли је у питању једнократан или понављајући трошак (ако се понавља - одредити интервале у којима се понавља). Представити позитивне ефекте (користи) увођења новог, укидања или измене постојећег административног поступка и/или административног захтева, и одредити циљне групе (привредне субјекте, грађане, органе, односно организације који врше јавна овлашћења, итд.) на које се односе позитивни ефекти. Износ повећања или умањења административног трошка може се проценити применом модела стандардног трошка.

1 Административни трошак је трошак времена и новца које утроши привредни субјект или грађанин за информисање о административном поступку или административном захтеву, у смислу закона којим се уређује Регистар административних поступака, припрему и достављање захтева, пријаве или обавештења и пратеће документације, ангажовања трећег лица и вршење плаћања у административном поступку или административном захтеву, као и за преузимање акта којим се одлучује у административном поступку и друго;

Овим законом се не уређују нови административни поступци.

2) Да ли се предложеним решењима прописа уводи нова, мења или укида постојећа финансијска обавеза за привредне субјекте? Који су позитивни ефекти увођења нове, измена или укидања обавезе?

Описати предложена решење прописа којим се уводи нов, мења или укида постојећи порез, допринос, накнада, такса, акциза, царина, односно мења стопа, основица, обвезник или плацац. Проценити износ повећања или умањења ових трошкова и одредити привредне субјекте који ће сносити трошак (правна форма, величина, делатност, итд). Одредити да ли је у питању једнократан или понављајући трошак (ако се понавља - одредити и интервале у којима се понавља). Представити сврху увођења нове, измена или укидања финансијске обавезе, тј. описати позитивне ефекте (користи) и циљне групе (привредне субјекте, грађане, органе, односно организације који врше јавна овлашћења, итд.) на које се односе позитивни ефекти.

Овим законом се не уводи нова, мења или укида постојећа финансијска обавеза за привредне субјекте.

3) Да ли се предложеним решењима прописа уводи нова, мења или укида постојећа обавеза која утиче на повећање или умањење трошкова производње и/или пружања услуга које сноси привредни субјект? Колико износи повећање или умањење ових трошкова? Да ли се обавеза може испунити на домаћем тржишту и да ли је рок за испуњење обавезе примерен? Који су позитивни ефекти увођења нове, измена или укидања обавезе?

Описати предложена решења прописа којим се уводи нова, мења или укида постојећа обавеза која директно или индиректно утиче на измену процеса

производње и/или пружања услуге (нпр. увођење или укидање обавезне примене неког техничког захтева, примене одређене опреме, запошљавања лица које испуњава критеријуме које се односе на ниво образовања и компетенција, итд.). Проценити износ повећања или умањења трошкова који произилазе из овог решења и одредити циљне групе (правна форма, величина, делатност, итд) који ће сносити трошак. Одредити да ли је у питању једнократан или понављајући трошак (ако се понавља - одредити и интервале у којима се понавља). Представити да ли се обавеза може испунити на домаћем тржишту и да ли је рок за испуњење обавезе примерен. Представити позитивне ефекте (користи) од увођења нове, измена или укидања ове обавезе, тј. описати и одредити циљне групе (привредне субјекте, грађане, органе, односно организације који врше јавна овлашћења, итд.) на које се односе позитивни ефекти.

Предложеним решењима се не уводи обавеза која је од утицаја на цену пружања услуга, односно директне трошкове производње које сноси привредни субјект, али би могла бити од утицаја на повећање трошкова пружања цене услуга уколико би се знатно променила њена висина.

4) На који начин ће предложена решења прописа утицати на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту?

Описати предложено решење прописа које директно или индиректно утиче на ценовну конкурентност домаћих привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту, њихово пословно повезивање и удруживање, унапређење инфраструктуре, трансфер технологије (утицај на иновације и доступност технологије), приступ финансијским средствима, услове за инвестирање, унапређење квалитета радне снаге, обавезе послодаваца, итд.? Описати очекиване ефекте и одредити привредне субјекте на које се ефекти односе и описати мере које ће се предузети у случају идентификовања негативних ефеката предложеног решења (нпр. мере подршке у прилагођавању домаћих привредних субјеката обавезама које се намећу приликом усаглашавања прописа са решења прописа ЕУ и др.).

Предложена решења нису од знатног утицаја на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту.

Ранијим решењима из Закона о енергетици, која су преузета овим законом, подстакнут је развој конкуренције у сектору нафте, деривата нафте, биогорива и компримованог природног гаса у Републици Србији, како би се повећала ефикасност овог сектора кроз дејство тржишних механизма:

- регулисане цене се у овом сектору утврђују само за природне монополске делатности транспорта нафте нафтоводима, односно транспорта деривата нафте продуктоводима;
- енергетске делатности су уређене на начин који привредним субјектима, предузетницима и физичким лицима омогућавају обављање делатности под уз испуњење истих, јасно дефинисаних услова.

5) На који начин ће предложена решења прописа утицати на конкуренцију?

Да ли се предложеним решењима прописа директно или индиректно утиче на:

- број и врсту учесника на тржишту, односно да ли се додељују одређена искључива права;
- могућност за тржишно надметање, односно договарање између учесника на тржишту;
- слободно формирање цена и могућност избора добављача и производа;

- могућности на улазак нових учесника на тржиште прописивањем критеријума, стандарда или услова;
- могућност да државни органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе нуде робу и услуге на тржишту заједно са учесницима на тржишту над којима врше надзор?

Предложена решења нису од утицаја на конкуренцију.

6) На који начин ће предложена решења прописа утицати на микро, мале и средње привредне субјекте (ММСП)?

Приказати разлике у ефектима предложених решења прописа на привредне субјекте различите величине (микро, мале, средње, велике), имајући у виду њихову делатност и форму организовања. Оценити да ли су ефекти прописа на ММСП позитивни или негативни и приказати мере којима се негативан ефекат на ММСП умањује.

Предложена решења нису од утицаја на микро, мале и средње привредне субјекте.

5. Анализа ефеката на друштво

1) Да ли се предложеним решењима прописа уводи нови, укида или мења постојећи административни поступак за грађане и који су позитивни ефекти овог решења? Да ли предложена решења прописа утичу на повећање или умањење административних трошкова и колико износи повећање или умањење административних трошкова које сnose грађани?

Описати административни поступак који се предложеним решењима прописа уводи, укида или мења и одредити циљну групу на коју се односи (посебно осетљиве друштвене групе²). Проценити износ повећања или умањења административног трошка који настаје као последица увођења, укидања или измене административног поступка. Одредити да ли је у питању једнократан или понављајући трошак (ако се понавља - одредити и интервале у којима се понавља). Представити позитивне ефекте (користи) увођења новог, укидања или измене постојећег административног поступка и одредити циљне групе (привредне субјекте, грађане, органе, односно организације који врше јавна овлашћења, итд.) на које се односе позитивни ефекти. Износ повећања или умањења административног трошка може се проценити применом модела стандардног трошка.

2 Осетљиве друштвене групе обухватају групе у посебном ризику од дискриминације и социјалне искључености у које спадају особе са инвалидитетом, деца, млади, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, особе ниског имовног стања, незапослени, избегла и интерно расељена лица, мигранти и тражиоци азила, становништво руралних и недовољно развијених подручја, самохрани родитељи, жртве насиља у породици и партнерским односима, припадници LGBTI заједнице, особе које живе са HIV/AIDS-ом, особе које болују од ретких болести, итд.

Овим законом се не уређују нови административни поступци.

2) Да ли се предложеним решењима прописа уводи нова, мења или укида постојећа финансијска обавеза за грађане?

Описати предложена решење прописа којим се уводи нова, мења или укида постојећи порез, допринос, накнада, такса, партиципација, царина односно мења стопа, основица, обвезник или платац, итд. Проценити износ повећања или умањења ових трошкова и одредити циљне групе (посебно осетљиве друштвене групе) који ће сносити трошак. Одредити да ли је у питању једнократан или понављајући трошак (ако се понавља - одредити и интервале у којима се понавља). Представити позитивне ефекте (користи) увођења нове, измена или укидања финансијске обавезе и циљне групе (привредне субјекте, грађане, државне органе, итд.) на које се односе позитивни ефекти.

Предложеним решењима прописа се не уводи нова, мења или укида постојећа финансијска обавеза за грађане.

3) Да ли се предложеним решењима прописа уводи нова, мења или укида постојећа обавеза која утиче на трошкове живота?

Описати предложена решења прописа којим се уводи нова, мења или укида постојећа обавеза која повећава или умањује трошкове живота. Проценити износ повећања или умањења трошкова живота. Представити позитивне ефекте увођења нове, измене или укидања постојеће обавезе.

Предложеним решењима прописа се не уводи нова, мења или укида постојећа обавеза која утиче на трошкове живота

4) На који начин предложена решења прописа утичу на доступност, квалитет и цене роба и услуга од значаја за животни стандард становништва?

Описати предложена решења прописа којима се директно или индиректно утичу на доступност, квалитет и цене роба и услуга од значаја за животни стандард становништва (као што су храна, пијаћа вода, становање, енергија итд.). Одредити производе и услуге и описати утицај.

Предложена решења прописа утичу првенствено на квалитет роба и услуга, али не и цене робе, а што би било од значаја за животни стандард становништва.

5) На који начин предложена решења прописа о утичу на тржиште рада, запошљавање, услове за рад и синдикално удруживање?

Описати предложена решења прописа која имају директан или индиректан утицај на могућности запошљавања и отпуштања, као и формирање или укидање радних места, укупно или у одређеној делатности или за одређене струке? Да ли предложена решења прописа утичу на права и обавезе радника, могућности њиховог синдикалног удруживања и преговарања са послодавцима? Да ли предложена решења прописа утичу на потребе за преквалификацијама или додатним обукама? Да ли предложена решења прописа утичу на могућност укључивања припадника осетљивих групе на тржиште рада? Описати утицај и представити меру којом се умањује потенцијални негативни утицај.

Предложена решења прописа не утичу на тржиште рада, запошљавање, услове за рад и синдикално удруживање.

6) На који начин предложена решења прописа утичу на здравље људи?

Описати предложена решења прописа која директно или индиректно утичу на здравље људи (посебно осетљивих друштвених група) и представити ефекте тих решења. Уколико су ефекти предложених решења негативни, представити мере којима ће се ти ефекти ублажити или отклонити.

Предложена решења прописа нису од директног утицаја на здравље људи. Међутим, прописивањем обавезе да се деривати нафте, компримовани природни гас, утечњени природни гас и водоник који се стављају на тржиште морају испуњавати услове утврђене прописима о квалитету течних горива нафтног порекла, квалитету течног нафтног гаса, компримованог природног гаса, утечњеног природног гаса и водоника, прописима о заштити животне средине, техничким и другим прописима који се односе на промет горива из овог става, смањују се емисије гасова са ефектом стаклене баште, што за последицу има ублажавање негативних ефеката на заштиту јавног здравља.

7) На који начин предложена решења прописа утичу на обим остваривања права на правично суђење, приступачност јавним површинама и објектима и приступ информацијама? На који начин предложена решења утичу на квалитет и доступност јавних услуга, услуга система социјалне заштите, система здравствене заштите и система образовања, као и и других јавних услуга, нарочито у контексту заштите и унапређења права припадника осетљивих друштвених група?

Описати предложена решења прописа која директно или индиректно утичу на обим остваривања права, као што су право на правично суђење, приступачност јавним површинама и објектима и приступ информацијама, односно квалитет и доступност јавних услуга, квалитет и доступност услуга система социјалне заштите, здравственог система и система образовања, као и доступност и приуштивост других јавних услуга и представити ефекте тих решења на грађане (посебно на осетљиве друштвене групе). Уколико су ефекти предложених решења прописа негативни, представити мере којима ће се ти ефекти ублажити или отклонити.

Предложено решење омогућава да власници и носиоци других права на непокретностима које се налазе испод, изнад или поред нафтововода и продуктовода не могу предузимати радове или друге радње којима се онемогућава или угрожава рад нафтововода и продуктовода без претходно издатих позитивних услова енергетског субјекта који је власник, односно корисник нафтововода и продуктовода. Услови издаје енергетски субјект на захтев власника или носиоца других права на непокретностима које се налазе испод, изнад или поред нафтововода и продуктовода, у поступку обједињене процедуре, у складу са прописима којима се уређује област планирања и изградње и садржи техничке услове у складу са законом, техничким и другим прописима.

У заштитном појасу нафтовода и продуктовода не смеју се изводити радови који нису уређени прописима којима се уређује област планирања и изградње и друге активности, изузев пољопривредних радова дубине до 0,5 метара, без писменог одобрења енергетског субјекта који обавља транспорт. Енергетски субјект који обавља транспорт издаје одобрење са условима за извођење радова у заштитном појасу нафтовода, односно продуктовода, уколико утврди да у заштитном појасу нафтовода, односно продуктовода постоје техничке могућности за извођење радова и других горе наведених активности. Правно или физичко лице које је добило одобрење члана мора приликом извођења радова, односно других активности у заштитном појасу

нафтовода, односно продуктовода спроводити мере заштите према упутству енергетског субјекта који обавља транспорт.

8) На који начин предложена решења прописа утичу на доступност културних садржаја и очување културног наслеђа?

Описати предложена решења прописа која директно или индиректно утичу на доступност културних садржаја (концерт, изложба, представа, филм, итд.) и очување материјалног културног наслеђа (споменици културе, музејска грађа, архивска грађа, филмска и остала аудиовизуелна грађа, стара и ретка библиотечка грађа, итд.) или нематеријалног културног наслеђа (праксе, приказе, изразе, знања, вештине, као и инструменте, предмете, артефакте и културне просторе који су с њима повезани, које заједнице, групе и у појединим случајевима појединци, препознају као део свог културног наслеђа).

Предложена решења нису од утицаја на доступност културних садржаја и очување културног наслеђа.

9) Да ли предложена решења прописа имају различите ефекте на жене и мушкарце, тј. родну равноправност? Описати те ефекте. Да ли пропис повећава или умањује родну равноправност? Које мере су предвиђене за ублажавања потенцијалних негативних ефеката прописа на родну равноправност?

Описати директан или индиректан ефекат који предложена решења прописа производе на жене и мушкарце (посебно на припаднике угрожених друштвених група), тј. родну равноправност у вези са правима из радног односа, имовинских права, правом на образовање и здравствену заштиту, учешћем у одлучивању, превенцијом и превазилажење родних стереотипа, неплаћеним радом, итд.). Проценити да ли предложена решења прописа потенцијално могу имати негативан ефекат на родну равноправност и описати мере које су предвиђене за ублажавања ових ефеката.

Предложена решења прописа нису од утицаја на родну равноправност.

6. Анализа ефеката на животну средину и климатске промене

1) На који начин предложена решења прописа утичу на животну средину?

Описати како и у ком обиму предложена решења прописа утичу на квалитет воде, ваздуха и земљишта, климатске промене, управљање отпадом, заштиту од буке, као и живи и неживи свет. Уколико су ефекти предложених решења прописа негативни, представити мере којима ће се ти ефекти ублажити или отклонити.

Предложена решења нису од директног утицаја на животну средину. Међутим, прописивањем обавезе да се деривати нафте, компримовани природни гас, утечњени природни гас и водоник који се стављају на тржиште морају испуњавати услове утврђене прописима о квалитету течних горива нафтног порекла, квалитету течног нафтног гаса, компримованог природног гаса, утечњеног природног гаса и водоника, прописима о заштити животне средине, техничким и другим прописима који се односе на промет горива из овог става, смањују се емисије гасова са ефектом стаклене баште.

7. Анализа управљачких ефеката

1) Које активности је потребно спровести и у којим роковима како би се омогућила примена прописа? Која организациона јединица унутар органа, односно организације који врше јавна овлашћења, је одговорна за спровођење ових активности?

Потребно је прецизно навести конкретне регулаторне (доношење подзаконских и општих аката, усклађивање других прописа са прописом који се предлаже) и нерегулаторне активности (информативно едукативне кампање, обуке запослених за примену нових прописа, техничко технолошке и организационе промене, итд.) које је потребно предузети како би се омогућила примена прописа, као и рок за њихово спровођење. Навести орган, односно организацију која врши јавна овлашћења и унутрашњу организациону јединицу која је одговорна за спровођење активности. Навести на који начин ће се успоставити међуинституционална сарадња између органа, односно организације који врше јавна овлашћења надлежних за примену прописа.

Министарство рударства и енергетике је предлагач и доносилац подзаконских аката овог закона. Прописи за извршавање овог закона биће донети у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења ових прописа примењиваће се прописи који су донети на основу Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14, 95/18 – др. закон, 40/21, 35/23 – др. закон, 62/23 и 94/24) и Закона о цевоводном транспорту („Службени гласник РС”, број 104/09), ако нису у супротности са одредбама овог закона.

Енергетски субјекти који обављају транспорт усагласиће правила из члана 15. са одредбама овог закона и доставити Агенцији ради давања сагласности, најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

2) Одредити капацитете органа, односно организације који врше јавна овлашћења који је потребно ангажовати за примену прописа. Да ли су капацитети довољни за примену прописа?

Одредити организациону целину у оквиру органа, односно организације који врше јавна овлашћења која ће вршити надлежности дефинисане прописом. Приказати људске и материјалне (опрема, простор, софтвер, итд.) капацитете које је потребно да ова организациона целина ангажује. Проценити постојеће и навести да ли је потребно обезбедити додатне капацитете и начин на који ће се ти капацитети обезбедити.

За примену решења овога прописа није потребно ангажовати додатне капацитете. Наиме, у примени предложених решења учествују Министарство рударства и енергетике, Агенција за енергетику Републике Србије и привредно друштво ТРАНСНАФТА АД.

3) На који начин предложена решења прописа утичу на ефикасност, одговорност и транспарентност рада органа, односно организација који врше јавна овлашћења надлежних за примену прописа?

Описати предложена решења прописа која директно или индиректно утичу на брже и једноставније вршење надлежности органа, односно организација који врше јавна овлашћења уз ефикасније коришћење расположивих ресурса и описати утицај? Да ли се предложеним решењима прописа јасно одређује надлежност за примену прописа између органа, односно организација који врше јавна овлашћења (на пример у случају заједничког надзора)? Да ли се омогућава циљним групама и заинтересованим странама да имају увид у начин примене прописа (на пример доступност информације о начину

спровођења административног поступка, праћење кретања предмета, јавност регистара и евиденција, доступност извештаја, итд)?

Предложена решења којим се прецизира надлежност за одлучивање у поступцима поднетих жалби на решења енергетског субјекта који обавља транспорт, жалби на решења министарства надлежног за послове енергетике, жалби на решења инспектора опреме под притиском, енергетског и тржишног инспектора доприносе прецизнијем уређењу надлежности између органа и решавању код поднетих жалби.

4) На који начин предложена решења прописа утичу на владавину права?

Описати предложена решења која директно или индиректно утичу на уједначеност примене прописа, могућност злоупотребе права и овлашћења и примену других прописа и описати овај утицај.

Предложена решења омогућавају једнакост примене прописа за све учеснике.

8. Анализа финансијских ефеката

1) Колико износе јавни расходи примене прописа и из којих извора финансирања ће се обезбедити средства?

Описати предложена решења прописа која директно или индиректно утичу на повећање јавних расхода. Навести процењен износ трошкова које ће сносити органи, односно организације који врше јавна овлашћења за примену прописа. Навести изворе финансирања из којих ће се обезбеђивати потребна средства (буџет Републике Србије, задуживање, донаторска средства, буџет аутономне покрајине, буџет јединице локалне самоуправе, буџет јавне установе, итд.) и износе који ће се обезбедити из сваког извора финансирања.

За примену прописа неће бити потребни додани извори финансирања.

2) Какве ће ефекте предложена решења прописа имати на јавне приходе и расходе?

Одредити јавни приход (порез, допринос, акциза, такса, накнада, итд.) који се уводи или мења или на који директно или индиректно утиче пропис и проценити износ промене јавног прихода у року од три до пет година од тренутка примене прописа. Одредити јавни расход који се уводи или мења или на који директно или индиректно утиче пропис и проценити износ промене јавног расхода у року од три до пет година од тренутка примене прописа.

Предложена решења прописа неће имати ефекте на јавне приходе и расходе.

9. Анализа ризика

1) Навести кључне ризике за примену прописа. Које мере ће бити предузете како би се смањила вероватноћа настанка ризичних догађаја, односно умањили њихови ефекти и које мере ће бити предузете уколико се ризик оствари?

Одредити ризик за примену прописа (нпр. подршка циљних група и заинтересованих страна, неадекватни рокови за спровођење активности које претходе примени прописа, широка дискрециона овлашћења и

неуједначеност у приступу примени прописа, непостојање довољних капацитета за примену, итд.) који може имати значајне последице на примену прописа. Приказати последице на примену прописа уколико се ризични догађај оствари. Описати мере које ће бити предузете како би се смањила вероватноћа ризичног догађаја или меру која ће бити предузета уколико се ризик оствари, а све у циљу успешне примене прописа.

Нема кључних ризика за спровођење овог прописа.

10. Извештај о спроведеним консултацијама

1) Одредити циљне групе и заинтересоване стране које је потребно укључити у процес консултација.

Консултације су спроведене са циљем укључивања свих релевантних и заинтересованих страна, а у складу са Законом о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС”, број 30/18) и Уредбом о методологији израде докумената јавних политика („Службени гласник РС”, број 20/25).

2) У ком периоду су спроведене консултације и да ли су релевантне информације о времену и месту примене изабраних метода консултација и њиховим резултатима, објављене на Порталу „еКонсултације”? Навести линк са Портала „еКонсултације” или неке друге интернет странице преко које су спроведене консултације.

У периоду од 27. јуна 2025. године до 14. јула 2025. године спроведене су јавне консултације на Порталу „еКонсултације” (<https://ekonsultacije.gov.rs/topicOfDiscussionPage/496/4>). Министарство рударства и енергетике обавестило је представнике свих органа јавне власти, заинтересоване стране и циљне групе из реда грађана и привредних субјеката, удружења грађана или привредних субјеката и других организација цивилног друштва, научно-истраживачких, струковних и других организација да је започело са израдом Нацрта закона о нафти. У том смислу Министарство рударства и енергетике је имајући у виду значај прописа израдило и полазне основе за израду Нацрта закон о нафти, које су биле пратећи материјал уз ову објаву. Све заинтересоване стране позване су да најкасније до 11. јула 2025. године доставе предлоге и сугестије на полазне основе за израду Нацрта закона о нафти, као и на друга питања у вези са облашћу која ће бити предмет уређивања овог закона на мејл адресу naftaigas@mre.gov.rs.

Спровођење јавне расправе о Нацрту закона о нафти одржано је у периоду од 20. октобра 2025. године до 10. новембра 2025. године. У оквиру јавне расправе била је организована презентација и расправа о Нацрту закона о гасу у форми округлог стола који су одржани 27. октобра 2025. године у Привредној комори Србије, Регионална привредна комора Нови Сад, 30. октобра 2025. године у Привредној комори Србије, Регионална привредна комора Ниш и 7. новембра 2025. године у Дому инжењера „Никола Тесла”, Београд. Текст Нацрта закона о гасу објављен је на интернет страници Министарства рударства и енергетике www.mre.gov.rs као и на Порталу еКонсултације <https://ekonsultacije.gov.rs/>. Примедбе, предлози и сугестије достављали су се Министарству рударства и енергетике путем електронске поште на е-mail адресу: naftaigas@mre.gov.rs или путем поште на адресу: Министарство рударства и енергетике, ул. Немањина 22-26, Београд.

Нацрт закона о нафти припремила је Радна група образована Решењем 02140274 2025 14820 006 000 012 002 од 23. маја 2025. године у којој су

учествовали представници ресорног министарства, Министарства унутрашње и спољне трговине, Агенције за енергетику Републике Србије и енергетских субјеката (Транснафта ад, НИС АД Нови Сад и чланице Удружења нафтних компанија Србије).

3) Навести циљне групе и заинтересоване стране које су учествовале у консултацијама.

Јавна расправа о Нацрту закона о нафти у форми округлог стола одржана је 27. октобра 2025. године у Привредној комори Србије, Регионална привредна комора Нови Сад, 30. октобра 2025. године у Привредној комори Србије, Регионална привредна комора Ниш и 7. новембра 2025. године у Савезу инжењера и техничара Србије и њима су присуствовали представници Агенције за енергетику Републике Србије, ЈП Србијагас Нови Сад, Транспортгас Србија д.о.о. Нови Сад, Југоросгаз - Транспорт д.о.о. Ниш, Стручно удружење за дистрибуцију природног гаса, НИС а.д. Нови Сад, ЈКП Топлана Ниш, Астер текстил д.о.о. Ниш, Нафтаhem доо Сремска Каменица, ЈКП Суботицагас, ПАН - Леди доо, Газпром Енергохолдинг Србија ТЕ ТО Панчево доо, Гас Бечеј до Бечеј, Транснафта ад, Благојевић доо и Хипол доо Оџаци.

Електронским путем коментаре на Нацрт закона о нафти доставили су Агенција за енергетику, Транснафта ад, НИС АД Нови Сад и Лукоил Србија Београд.

4) Да ли су у консултације укључени представници микро, малих и средњих привредних субјеката из регулисане области и осетљиве друштвене групе на које пропис утиче, представници удружења која се баве заштитом животне средине, као и представници удружења који се баве родном равноправношћу?

Министарство је пропис поставило на сајт министарства www.mre.gov.rs и Портал „еКонсултације”, тако да су коментаре, сугестије и предлоге могли да доставе сви заинтересовани субјекти.

5) Наведите примедбе, сугестије и коментаре на текст прописа, достављене у току консултација које су усвојене.

Током трајања консултација, Министарство рударства и енергетике није примило писане коментаре.

Примедбе, сугестије и коментари на текст Нацрта закона које су примљене током трајања јавне расправе, и које су усвојене, дате су у Извештају о спроведеној јавној расправи о Нацрту закона о нафти.

6) Наведите примедбе, сугестије и коментаре на текст прописа, достављене у току консултација које нису усвојене и објаснити разлоге за њихово неприхватање.

Током трајања консултација, Министарство рударства и енергетике није примило писане коментаре.

Примедбе, сугестије и коментари на текст Нацрта закона које су примљене током трајања јавне расправе, а које нису усвојене, дате су у Извештају о спроведеној јавној расправи о Нацрту закона о нафти са објашњењем разлога за неприхватање.

ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач - Влада

Обрађивач - Министарство рударства и енергетике

2. Назив прописа

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О НАФТИ
LAW ON OIL

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односи на нормативну садржину прописа,

Наслов VIII Политике сарадње, члан 109. – Енергетика

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,

- општи рок, чл. 72. у вези са чл. 8. Споразума

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,

- делимично испуњава

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,

Потпуна усклађеност са чланом 109. оствариће се након приступања Републике Србије Европској унији и транспоновања чланова везаних за чланице Европске уније који су сада непримењиви.

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

Место у структури НПАА: Поглавље III – Способност преузимања обавеза из чланства у ЕУ; Потпоглавље 3.15 – Енергетика; 3.15.1 – Енергетско тржиште и сигурност снабдевања.

Шифра прописа у бази НПАА: 2025-93

Рок за доношење: 2025/IV

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

Уговор о функционисању Европске уније, Део трећи, Политике заједнице и унутрашње мере, Наслов XXI, Енергетика, члан 194. – потпуно усклађено

Уговор о оснивању Енергетске заједнице између Европске заједнице и Републике Албаније, Републике Бугарске, Босне и Херцеговине, Републике Хрватске, Бивше Југословенске Републике Македоније, Републике Црне Горе, Румуније, Републике Србије и Привремене Мисије Уједињених нација на Косову у складу са Резолуцијом 1244 Савета безбедности Уједињених нација, Глава II - *acquis* о енергетици, члан 10. и ГЛАВА VII - прилагођавање и развој *acquis*, члан 25. – потпуно усклађено.

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

Council Decision of 22 April 1999 regarding a Community procedure for information and consultation on crude oil supply costs and the consumer prices of petroleum products (Official Journal L 110, 28.4.1999 P. 8-11)

Одлука Савета 1999/280/ЕС о поступку Заједнице за обавештавање и саветовање о трошковима снабдевања сировом нафтом и потрошачким ценама деривата нафте (Службени лист, бр. L 110, 28.4.1999 P. 8-11)

31999D0280

Council Regulation (EC) No 2964/95 of 20 December 1995 introducing registration for crude oil imports and deliveries in the Community (Official Journal L 310, 22.12.1995 P. 5-6)

Уредба Савета (ЕЗ) бр. 2964/95 од 20. децембра 1995. о увођењу система регистрације увоза и испоруке сирове нафте у Заједници (Службени лист, бр. L 310, 22.12.1995 P. 5-6)

31995R2964

Делимично усклађено

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

/

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

Одредбе Одлуке Савета 1999/280/ЕС о поступку Заједнице за обавештавање и саветовање о трошковима снабдевања сировом нафтом и потрошачким ценама деривата нафте и Уредба Савета (ЕЗ) бр. 2964/95 од 20. децембра 1995. о увођењу система регистрације увоза и испоруке сирове нафте у Заједници се односе на права и/или обавезе Европске уније чланица и нису примењиве до приступања Републике Србије Европској унији.

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

Потпуна усклађеност биће постигнута до приступања Републике Србије ЕУ.

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права

Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

/

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

НЕ

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

НЕ

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

НЕ

1. Назив прописа Европске уније : Council Decision of 22 April 1999 regarding a Community procedure for information and consultation on crude oil supply costs and the consumer prices of petroleum products (Official Journal L 110, 28.4.1999 P. 8-11) Одлука Савета 1999/280/ЕС о поступку Заједнице за обавештавање и саветовање о трошковима снабдевања сировом нафтом и потрошачким ценама деривата нафте (Сл. лист бр. L 110, 28.4.1999 P. 8-11)	2. „CELEX” ознака ЕУ прописа 31999D0280
3. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа: Овлашћени предлагач – Влада Обрађивач: Министарство рударства и енергетике	4. Датум израде табеле: 12.11.2025. године
5. Назив (нацрта, предлога) прописа чије одредбе су предмет анализе усклађености са прописом Европске уније: 0.1 Предлог закона о нафти; 0.2 Правилник о роковима, садржају и начину достављања података о набавци и продаји нафте, деривата нафте, биогорива, биотечности, компримованог природног гаса, утечјеног природног гаса и водоника („Службени гласник РС”, број 72/21).	6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа из базе НПАА: 2025-93
7. Усклађеност одредби прописа са одредбама прописа ЕУ:	

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Одредба прописа ЕУ	Садржина одредбе	Одредбе прописа Р. Србије	Садржина одредбе	Усклађеност ¹	Разлози за делимичну усклађеност, неусклађеност или непреносивост	Напомена о усклађености
1.1.	The Member States shall communicate to the Commission information relating to the crude oil supply cost cif and the consumer prices of petroleum products, in the manner laid down in Article 3. The list of petroleum products is set out in the Annex.	0.1 45.1	Енергетски субјекти који обављају делатност производње деривата нафте и трговине нафтом, моторним и енергетским горивима и трговине моторним и другим горивима на станицама за снабдевање превозних средстава дужни су Министарству достављати:	ДУ	Потпуна усклађеност биће постигнута након приступања Републике Србије Европској Унији	

¹ Потпуно усклађено - ПУ, делимично усклађено - ДУ, неусклађено - НУ, непреносиво – НП

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			1) податке о набавци и продаји нафте, моторних и енергетских горива који се односе на врсту, количину, порекло, цену и квалитет; 2) податке о производњи сирове нафте и просечној цени производње сирове нафте; 3) друге податке.			
1.2.	The information shall be obtained by aggregating the data received and shall be presented in such a way as to give as representative a picture as possible of each Member State's oil market.	0.2 5	Обрасци из чл. 2, 3. и 4. овог правилника достављају се министарству надлежном за послове енергетике уписом у базу енергетских података Интегрисани менаџмент информациони систем (ИМИС).	ПУ		Тражени подаци одражавају верну слику тржишта
2.1.1.	„supply cost“ shall mean the cost of all crude oil imports and deliveries, as well as crude oil produced in a Member State;			НУ	Одредба је по својој природи таква да је могу имплементирати само државе чланице ЕУ	
2.1.2.	„crude oil importers“ shall mean all quantities of crude oil entering into the Community for purposes other than transit which are intended to cover the needs of a Member State;			НУ	Одредба је по својој природи таква да је могу имплементирати само државе чланице ЕУ	
2.1.3.	„crude oil deliveries“ shall mean all quantities of crude oil entering into the territory of a Member State from another Member State for purposes other than transit which are intended to cover the needs of the former Member State;			НУ	Одредба је по својој природи таква да је могу имплементирати само државе чланице ЕУ	
2.1.4.	„crude oil produced in a Member State“ shall mean all crude oil produced and refined in a Member State, where such such production represents more than 15% on an annual basis of the total crude oil supply of that Member State;			НУ	Одредба је по својој природи таква да је могу имплементирати само државе чланице ЕУ	
2.1.5.	„consumer prices“ shall mean the most representative price levels actually charged to consumers in a given category.	0.2 Образац И-3	Просечна продајна цена деривата нафте је аритметичка средина свих цена које поједини енергетски субјект примењује за поједини дериват нафте (који не садржи адитиве за побољшање перформанси горива) на свим својим станицама за	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			снабдевање превозних средстава на дан понедељак на домаћем тржишту			
3.1.	Member States shall communicate to the Commission the following information: (a) the monthly crude oil supply cost cif in the month following the end of the month in question; (b) the consumer prices of petroleum products net of duties and taxes and inclusive of all taxes in force on the 15th day of each month, in the 30 days following the 15th day of the month in question.			НУ	Одредба је по својој природи таква да је могу имплементирати само државе чланице ЕУ	
3.2.	On the basis of the current collection systems, Member States shall continue to communicate to the Commission the consumer prices of petroleum products net of duties and taxes in force each Monday, at the latest by 12 noon the following day.			НУ	Одредба је по својој природи таква да је могу имплементирати само државе чланице ЕУ	
4.	On the basis of the information collected pursuant to this Decision, the Commission shall publish in an appropriate form: (a) each month, the crude oil supply cost cif and the consumer prices of petroleum products net of duties and taxes and inclusive of duties and taxes charged on the 15th day of each month; (b) each week, the consumer prices of petroleum products net of duties and taxes charged on Monday.			НУ	Одредба је по својој природи таква да је могу имплементирати само државе чланице ЕУ	
5.	The Member States and the Commission shall consult each other on matters related to this Decision, such as the information collected pursuant to it.			НУ	Одредба је по својој природи таква да је могу имплементирати само државе чланице ЕУ	
6.	All information communicated pursuant to this Decision shall be confidential. This provision shall not however prevent the distribution of general or summary information in terms which do not disclose details relating to individual undertakings, i.e. in terms which refer to at least three undertakings. Member States may refrain from submitting details which relate to such individual undertakings	0.2 6	Сви појединачни подаци које енергетски субјекти достављају на обрасцима из чл. 2, 3. и 4. овог правилника представљају пословну тајну енергетских субјеката и не могу се користити у друге сврхе осим за израду збирних извештаја који се односе на тржиште Републике Србије, као и израду извештаја у складу са међународно преузетим обавезама.	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
7.	If the Commission finds that there are anomalies or inconsistencies in the information communicated to it by the Member States, it may ask the Member States to permit it to acquaint itself with the calculation and assessment procedures used to arrive at the aggregated information			НУ	Одредба је по својој природи таква да је могу имплементирати само државе чланице ЕУ	
8.	Within the limits laid down by this Decision, the Commission shall adopt implementing provisions regarding the form, content and all other aspects of the communications provided for in Article 1.			НУ	Одредба је по својој природи таква да је могу имплементирати само државе чланице ЕУ	
9.	Directive 76/491/EEC shall be repealed.			НП	Одредба је процедуралног карактера	
10.	This Decision is addressed to the Member States.			НП	Одредба је процедуралног карактера	
11	ANNEX List of petroleum products	0.2 Образац И-2а	Табела садржи све деривата нафте о којима се извештава.	ПУ		

Назив прописа Европске уније : Council Regulation (EC) No 2964/95 of 20 December 1995 introducing registration for crude oil imports and deliveries in the Community (Official Journal L 310, 22.12.1995 P. 5-6) Уредба Савета (ЕЗ) бр. 2964/95 од 20. децембра 1995. о увођењу система регистрације увоза и испоруке сирове нафте у Заједници (Сл. лист бр. L 310, 22.12.1995 P. 5-6)				2. „CELEX” ознака ЕУ прописа 31995R2964		
3. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа:				4. Датум израде табеле:		
Овлашћени предлагач - Влада Обрађивач: Министарство рударства и енергетике				12.11.2025. године		
5. Назив (нацрта, предлога) прописа чије одредбе су предмет анализе усклађености са прописом Европске уније: 0.1 Предлог закона о нафти; 0.2 Правилник о роковима, садржају и начину достављања података о набавци и продаји нафте, деривата нафте, биогорива, биотечности, компримованог природног гаса, утечњеног природног гаса и водоника („Службени гласник РС”, број 72/21).				6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа из базе НПАА: 2025-93		
7. Усклађеност одредби прописа са одредбама прописа ЕУ:						
а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Одредба прописа ЕУ	Садржина одредбе	Одредбе прописа Р. Србије	Садржина одредбе	Усклађеност ²	Разлози за делимичну усклађеност, неусклађеност или непреносивост	Напомена о усклађености

² Потпуно усклађено - ПУ, делимично усклађено - ДУ, неусклађено - НУ, непреносиво – НП

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
1.	Any person or undertaking importing crude oil from third countries or receiving a crude oil delivery from another Member State shall be obliged to provide information to the Member State in which he is established concerning the characteristics of the imports or deliveries.	0.1 45.1	Енергетски субјекти који обављају делатност производње деривата нафте и трговине нафтом, моторним и енергетским горивима и трговине моторним и другим горивима на станицама за снабдевање превозних средстава дужни су Министарству достављати: 1) податке о набавци и продаји нафте, моторних и енергетских горива који се односе на врсту, количину, порекло, цену и квалитет; 2) податке о производњи сирове нафте и просечној цени производње сирове нафте; 3) друге податке.	ДУ	Потпуна усклађеност биће постигнута након приступања Републике Србије Европској Унији	
2.1.	On the basis of the information referred to in Article 1 , Member States shall, at regular intervals, forward to the Commission such information as will enable a true picture to be obtained of the developments in the conditions under which the imports or deliveries have taken place.			НУ	Одредба је по својој природи таква да је могу имплементирати само државе чланице ЕУ	
2.2.	This information shall be circulated to the Member States.			НУ	Одредба је по својој природи таква да је могу имплементирати само државе чланице ЕУ	
3.1.	The information collected and forwarded pursuant to this Regulation shall be confidential.			ДУ	Непосредно се примењују одредбе Закона о заштити пословне тајне („Службени гласник РС”, број 72/11) уколико енергетски субјект назначи да су подаци пословна тајна	
3.2.	This provision shall not prevent the publication of general information or information in summary form which does not contain details relating to individual undertakings.	0.2 5	Подаци добијени на основу овог правилника достављају се међународним телима у складу са међународним обавезама које је преузела Република Србија.	ДУ	Потпуна усклађеност ће се постићи по приступању Србије у ЕУ	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
4.1.	The information which persons or undertakings are obliged to communicate to the Member State in which they are established shall relate to each import or delivery of crude oil at a specific price.			НУ	Одредба је по својој природи таква да је могу имплементирати само државе чланице ЕУ	
4.2.	'Import' means each quantity of crude oil which enters the customs territory of the Community for purposes other than transit. 'Delivery' means each quantity of crude oil coming from another Member State for purposes other than transit. Imports or deliveries carried out on behalf of companies situated outside the importing country and intended for refining under contract and subsequent export in their entirety in the form of refined products shall be excluded.	0.2 Образац И-а	У општем упутству дефинисано је да - се у колону Порекло уписује се ознака Д за домаћу сирову нафту или домаћу сировину за производњу деривата нафте или ознака У за увозну сирову нафту или увозну сировину за производњу деривата нафте. Уколико се уноси ознака У потребно је унети земљу порекла	ДУ	Потпуна усклађеност ће се постићи по приступању Србије у ЕУ	
4.3.	However, oil extracted from the seabed over which a Member State exercises exclusive rights for the purposes of exploitation shall not be considered, when it enters the customs territory of the Community, as being an import within the meaning of paragraph 2.			НУ	Одредба је по својој природи таква да је могу имплементирати само државе чланице ЕУ	
5.	For the purposes of Article 1 the characteristics of each import or delivery of crude oil into a Member State shall include : - the designation of the crude oil, including the API gravity, - the quantity in barrels, - the cif price paid per barrel, - the percentage sulphur content.	0.2 Образац И-1а	У општем упутству дефинисано је да: - се колону Квалитет уноси се просечна API (American Petroleum Institute standard) вредност за наведену количину сирове нафте. - је набавна цена сирове нафте (CIF цена) је трошак увоза сирове нафте, односно CIF цена. CIF цена укључује FOB цену (цена зарачуната у луци утовара), трошкове транспорта, осигурања и одређене трошкове повезане са пословима транспорта. У датој табели уписују се подаци о АПИ вредности, количини у барелима, CIF цени и проценту садржаја сумпора	ПУ		
6.	The information referred to in Articles 4 and 5 shall be forwarded to the Member State concerned in respect of each period not exceeding one month.			НУ	Одредба је по својој природи таква да је могу имплементирати само државе	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
					чланице ЕУ	
7.	The information which Member States are obliged to communicate to the Commission pursuant to Article 2 shall be forwarded within one month of the end of each month referred to in Article 6. This information shall consist, for each type of crude oil, of an aggregation of the data which the Member States receive from persons and undertakings. For each type of crude oil, the information shall comprise : — the designation of the crude oil, including the average API gravity, — the quantity in barrels, — the average cif price, — the number of companies reporting, — the percentage sulphur content.			НУ	Одредба је по својој природи таква да је могу имплементирати само државе чланице ЕУ	
8.	The Commission shall analyse the information gathered pursuant to Article 7 and communicate it to the Member States each month. The Member States and the Commission shall consult each other at regular intervals at the request of a Member State or on the initiative of the Commission . Such consultations shall relate in particular to the communications from the Commission referred to in paragraph 1 . Consultations may be organized with international organizations and third countries which have set up similar information systems.					
9.1.	The information communicated pursuant to Article 4 and the information provided for in Article 7 shall be confidential. This provision shall not, however, prevent the distribution of information in a form which does not disclose details relating to individual undertakings, i. e. which refers to at least three undertakings.	0.2 6	Сви појединачни подаци које енергетски субјекти достављају на обрасцима из чл. 2, 3. и 4. овог правилника представљају пословну тајну енергетских субјеката и не могу се користити у друге сврхе осим за израду збирних извештаја који се односе на тржиште Републике Србије, као и израду извештаја у складу са међународно преузетим обавезама.	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
9.2.	The information forwarded to the Commission on the basis of Article 7 and the communications referred to in Article 8 (1) can only be used for the purposes of Article 8 (2).			НУ	Одредба је по својој природи таква да је могу имплементирати само државе чланице ЕУ	
9.3.	If the Commission discovers, in the information communicated to it by the Member States in accordance with Article 7, the existence of anomalies or inconsistencies which prevent it from obtaining a true picture of developments in the conditions under which imports and deliveries have taken place, it may ask the Member States to allow it access to the relevant unaggregated information provided by the undertakings and the calculation and assessment procedures used to arrive at the aggregated information .			НУ	Одредба је по својој природи таква да је могу имплементирати само државе чланице ЕУ	
10.	The Commission shall, after consulting the Member States, adopt detailed rules for implementing this Regulation.			НП	Одредба је процедуралног карактера	
11.	This Regulation shall enter into force on the day of its publication in the Official Journal of the European Communities.			НП	Одредба је процедуралног карактера	